Azg
Azg armenian daily

26 ԱՊՐԻԼ 2001 ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 76 (2280)

Լիբանանի նախագահը պաշտոնական այցով ժամանում է Երեւան

Լիբանանի Հանրապետության նախագահ, գեներալ Էմիլ Լահուդը մայիսի 2-4-ը պաշտոնական այցով ժամանելու է Երեւան, ուղեկցությամբ հայ եւ արաբ պետական ու քաղաքական դեմքերից կազմված պատվիրակության: Այս մասին «Ազգը» տեղեկացավ Հայաստանում Լիբանանի դեսպանությունից, իսկ ՀՀ արտգործնախարարությունից տեղեկացրին, որ այցի մանրամասնությունները դեռեւս համաձայնեցման փուլում են գտնվում եւ առաջիկա օրերին կներկայացվեն հանրությանը:

Մինչ այդ Արմենպրեսը տեղեկացնում է, որ Լիբանանում Հայաստանի դեսպան Արման Նավասարդյանն օրերս եղել է Լիբանանի փոխվարչապետ Իսամ Ֆարեսի մոտ եւ քննարկել գեներալ Էմիլ Լահուդի այցի հետ կապված հարցեր եւ այդ համատեքստում երկու երկրների միջեւ տնտեսության, ֆինանսական համակարգի, զբոսաշրջության, առողջապահության եւ այլ բնագավառներում համագործակցության զարգացման հեռանկարները:

ԱՊՐԻԼԻ 24

Ցիծեռնակաբերդի հուշահամալիր այցելեց ավելի քան կես միլիոն մարդ

Ինչպես նշվել էր ապրիլի 24-ի մեր խմբագրականում, այս տարվա Ապրիլի 24-ը նման չէր նախորդ տարիներին: Ոչ միայն բովանդակային առումով, այլեւ մասնակցողների թվով, մասնակիցների ախուժությամբ: Ի տարբերություն նախորդ տարիների, այս Ապրիլի 24-ին Ցիծեռնակաբերդի հուշահամալիր բարձրացողների թիվն նիհ չի գրանցվել նախորդ տարիների ընթացքում: «Հատկանշական է, որ, ասել է Լ. Բարսեղյանը, այցելուները հիմնականում երիտասարդներ էին, դպրոցահասակ երեխաներ, ինչը վկայում է, որ Հայոց ցեղասպանության պայքարը «սերնդափոխություն» է ապրել:

Դեպի հուշահամալիր ուխտագնա-

Հավերժական կրակի մոտ, հոգեհանգստի պաշտոնական արարողության ժամանակ:

ՀՌԱԿ երիտասարդները ծաղկեպսակներով առաջնորդում են թափորը դեպի հուշահամալիր:

առնվազն կրկնապատկված էր: Երեքշաբթի առավոտյան առաջին ժամերին սկսած մարդկանց հոսքը շարունակվեց մինչեւ գիշերվա ժամը 11-ը: Հատկապես աչքի էր զարնում երիտասարդների ու պատանիների երթը: Իսկ ալեհեր պառիկները ու տատիկները եկել էին իրենց թոռնիկների հետ, նրանց թաթիկներից բռնած, անշուշտ, իրենց զգացումներն ու ցավը նրանց փոխանցելու ծգտումով:

Մեծ եղեռնի 86-րդ սգատոնին Ցիծեռնակաբերդի հուշահամալիր այցելել է մոտ կես միլիոն մարդ, ասել է Արմենպրեսի թղթակցին ԳԱԱ Ցեղասպանության ինստիտուտ-թանգարանի տնօրեն, դոկտ. Լավրենտի Բարսեղյանը, որի վկայությամբ այդ օրը թանգարանի այցելուների թիվը հասել է մոտ 200 հազարի, այդպիսի ցուցադրության պաշտոնական մասն սկսվեց հանրապետության պետական ղեկավարության՝ ՀՀ նախագահի, Ազգ նախագահի եւ վարչապետի այցով, որոնց ընկերանում էր եկեղեցական պատվիրակությունը՝ գլխավորությամբ Շահե արք. Աճեմյանի (Վեհափառ հայրապետը նույն պահին մեկ այլ պատվիրակությամբ ուխտագնացություն էր կատարում դեպի Դեր Զոր): Եկեղեցական հոգեհանգստյան կարճ արարողությունից հետո Հավերժական կրակի շուրջ հարգանքի տուրք մատուցեցին նաեւ օտարերկրյա դեսպաններն ու ներկայացուցիչները, որոնք հետեւեցին զինվորական սպորաբաժանումների, քաղաքական կուսակցությունների, տարբեր կազմակերպությունների եւ հիմնարկների խմբային այցերը հուշահամալիր:

ԱՄՆ

ԱՄՆ նախագահ Բուշը դրժում է խոստումը եւ խուսափում «ցեղասպանություն» բառից

Վաշինգտոնից Ամերիկայի հայկական համագումարն իր ափսոսանքն ու հուսախաբությունն է արտահայտել, որ նախագահ Բուշը, դրժելով իր նախընտրական խոստումը, խուսափել է «ցեղասպանություն» բառից ապրիլի 24-ին Եղեռնի 86-րդ տարելիցի օրը հայ ժողովրդին ուղղված իր ուղերձում:

Նա մասնավորապես ասել է, որ «այդ օրը պատմության մեծագույն ողբերգություններից մեկի հիշատակի օրն է՝ մոտ 1,5 մլն հայերի բռնի տեղահանման եւ բնաջնջման օրը»: Միացյալ Նահանգների՝ մասնավորապես, եւ ամբողջ աշխարհի հայությունը՝ ընդհանրապես, մեծագույն լարվածությամբ վերջին օրերին սպասում էր Ամերիկայի նախագահի այդ ուղերձին, նկատի ունենալով, որ անցյալ տարվա հունիսի 2-ին՝ իր նախընտրական արշավի օրերին, Բուշը խոստացել էր օգտագործել «ցեղասպանություն» բառը: Բայց պատմությունն առավել քան մեկ անգամ սովորեցրել է մեզ չհավատալ խոստումներին:

Ուղերձի առնչությամբ Հայկական համագումարի տնօրենների խորհրդի նախագահ Վան Գրիգորյանը «հուսախաբող» անվանելով Բուշի դիրքորոշումը՝ նշել է, որ նրա խոսքերը «սոսկ բառարանային բացատրություն են տալիս» ցեղասպանություն բառի, բայց հստակորեն չեն օգտագործում բառը:

«Նման թերացումը... թունավորում է Կովկասում համաձայնության հասնելու բոլոր ջանքերը եւ հստակորեն արտահայտում այն միտքը, որ Մ. Նահանգները ցանկանում է վերամբակել պատմությունը եւ հիմքեր ստեղծել, որ պատմությունը կրկնի իրեն», այնուհետեւ ավելացրել է պրն Գրիգորյանը:

Խորին շնորհակալություն հայտնելով ամերիկահայ համայնքի ակտիվ գործիչներին եւ նրանց թիկունք կանգնող բոլոր օտարազգի պաշտոնական անձնավորություններին ու հատկապես Կոնգրեսի ավելի քան հարյուր անդամներին, որոնք նամակ ստորագրելով նախագահից պահանջել էին հարգել խոստումը, Հայկական համագումարի պաշտոնական հայտարարությունը վերջում հույս է հայտնում, որ հաշվի առնելով ցեղասպանության ընդունման հետգհետե աճող միջազգային գործընթացը՝ նախագահ Բուշը կվերանայի իր դիրքորոշումը եւ ճիշտ բառերով կբնորոշի կատարվածը:

24 Ապրիլը Փարիզում

21-րդ դարի առաջին Ապրիլի 24-ը Փարիզում սկսվեց քաղաքապետարանում տրված ընդունելությամբ: Շուրջ 1500 հրավիրյալներ, որոնց շարքում՝ բազմաթիվ պատգամավորներ, սենատորներ, ինչպես նաեւ քաղաքական դեմքեր, մասնակցեցին ընդունելությանը: Փարիզի նոր քաղաքապետը, բացելով հանդիսությունը, բավական զգացմունքային ճառ արտասանեց: Հիշեցնելով, որ քաղաքական ասպարեզ մտնելուն պես ինքը շատ ուշադիր է եղել Հայոց ցեղասպանության հիշողության նկատմամբ, ընդգծեց, որ հայ ժողովուրդը հանդիսանում է եւ հանդիսանալու է Ֆրանսիայի գլխավոր բարեկամներից մեկը: Նա վստահեցրեց, որ շարունակելու է Փարիզի ու Երեւանի միջեւ արդեն իսկ հաստատված լավ եւ գործնական հարաբերությունները:

Երկրորդ ելույթ ունեցողը Ալեքսի Գյովջյանն էր, Ֆրանսահայ կազմակերպությունների համակարգման խորհրդի (նախկին «Ապրիլ 24 կոմիտե») նախագահը: Երախտագիտություն հայտնելով քաղաքապետին, նա վստահեցրեց, որ հայերը միշտ էլ ջերմ զգացումով են կապված եղել Ֆրանսիային: Իսկ Ֆրանսիայում ՀՀ դեսպան էդ. Նալբանդյանը հիշեցրեց, որ երկրորդ համաշխարհային պատերազմի ընթացքում բազմաթիվ հայեր են իրենց կյանքը նվիրել Ֆրանսիայի ազատագրմանը:

Քաղաքապետարանից հայերը մեկնեցին Հայ առաքելական եկեղեցի, որտեղ մատուցվեց Սուրբ պատարագ եւ հոգեհանգիստ զոհվածների հիշատակին:

Ժամը 4:30-ին հայկական տարբեր կազմակերպություններ ծաղկեպսակ դրեցին Հաղթանակի կամարի ներքո, իսկ մեկ ժամ անց սկսվեց ֆրանսահայերի երթը դեպի Թուրքիայի դեսպանատուն՝ պահանջելով ճանաչել եւ ընդունել մեղքը Հայոց ցեղասպանության կազմակերպման գործում:

ԱՐՄԵՆ-ԱԶԻԶՅԱՆ-ԷԼԲԱՅՅԱՆ

Փարիզ

Հիշատակի երեկո Մոսկվայում

Ապրիլի 24-ին Մոսկվայում «Ռուսաստանի հայերի միությունը» կազմակերպել էր 1915 թ. Եղեռնի զոհերի հիշատակի երեկո: Երեկոն սկսվեց Հայ առաքելական եկեղեցու Ռուսաստանի եւ Նոր Նախիջեւանի հայոց թեմի առաջնորդ հայր Եզրաս Ներսիսյանի բացման խոսքով: Ելույթ ունեցողներից հայտնի քաղաքագետ Յուրի Բարսեղովը նշեց, որ «ՌՀՄ» կից ստեղծված «Միջազգային իրավունքի եւ քաղաքացիության ինստիտուտը» հետեւողականորեն պատրաստում է անհրաժեշտ բոլոր իրավաբանական փաստաթղթերը: Մենք չենք թողնի, որ Եղեռնը երբեւիցե կրկնվի: «Մենք չենք ակնկալում միայն Օսմանյան կայսրության (որը վաղուց արդեն գոյություն չունի) մեղադրանքը»: Յուրաքանչյուր հայ, ողջ հայությունը եւ Հայաստանի Հանրապետությունը պետք է պաշտպանեն իրենց իրավունքներն այս խնդրի լուծման համար»: Անդրանիկ Միհրանյանը նշեց վերջին տարիների Հայաստանի արտաքին քաղաքականության ձեռքբերումները՝ հատկապես 14 պետությունների կողմից Եղեռնի պաշտոնական ճանաչումը:

Համերգային մասում ելույթ ունեցան Հայաստանի պարի պետական անսամբլը, Հայաստանի պետական ակադեմիական երգչախումբը:

ՆԱԶԵԼԻ ՄԿՐՏՉՅԱՆ

Մոսկվա

Ղարաբաղյան խնդրի լուծման բանալին գտնվում է Ռուսաստանում

Հայտարարել է Ադրբեջանի արտգործնախարարը

ԲԱՔՈՒ, 25 ԱՊՐԻԼ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Ադրբեջանում արտասավորվել է այն կարծիքը, որ հենց Ռուսաստանում է գտնվում ղարաբաղյան հակամարտության լուծման բանալին: Այդ մասին Ադրբեջանի արտգործնախարար Վիլայաթ Գուլիեւը հայտարարել է այն հարցազրույցում, որը հրապարակվել է Բաքվի «Էխո» անկախ թերթի այսօրվա համարում:

Նախարարի կարծիքով, այդ մոտեցումը «որոշակի տրամաբանություն» է բովանդակում, հաշվի առնելով, որ «հակամարտությունն սկսվել է խորհրդային ժամանակաշրջանում, իսկ Ռուսաստանը, ինչպես հայտնի է, իրեն համարում է ԽՍՀՄ-ի իրավահաջորդը եւ այս տարածաշրջանում ազդեցության ուժեղ լծակներ ունի»: Ըստ Ադրբեջանի արտգործնախարարի, այժմ շատ բան կախված է նրանից, թե Ռուսաստանի նոր ղեկավարներն ինչպես կդիտարկեն հետագա փոխհարաբերությունները Հարավային Կովկասում: «Ակներեւ է, որ առանց Հարավային Կովկասի հիմնախնդիրների լուծման դժվար կլինի հարաբերությունների ներդաշնակեցման հասնել նաեւ Հյուսիսային Կովկասում, իսկ դա լուրջ խնդիր է Ռուսաստանի համար», ասել է Գուլիեւը:

Ադրբեջանի արտաքին քաղաքական գերատեսչության ղեկավարն այն կարծիքին է, որ ներկայումս իր երկրի եւ Ռուսաստանի միջեւ լայն հորիզոններ են բացվում անվտանգության, առկա հակամարտությունների վերացման բնագավառում հետագա համագործակցության համար: Անդրադառնալով Կովկասում Ռուսաստանի եւ Արեւմուտքի ազդեցությանը, նախարարն ընդգծել է, որ «այդ կողմերն իրենք պետք է միմյանց միջեւ որոշեն ազդեցության ոլորտները»: «Ռուսաստանի համար դա կնշանակի Հյուսիսային Կովկասում անկայունության օջախի վերացում, իսկ Արեւմուտքը ակնկալվող տնտեսական շահ կստանա Բաքու-Ջեյհան նախագծի իրացումից», նշել է Գուլիեւը:

ԱԶԳ

ՊԱՏԱՐԱԳԻԿ

Ամենայն հայոց եւ Կիլիկիո կաթողիկոսները ուխտի գնացին Դեր Զոր

ՀԱԼԵՊ, 24 ԱՊՐԻԼ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ- Ապրիլի 23-ին Ամենայն հայոց Գարեգին Բ կաթողիկոսը, Մեծի Տանն Կիլիկիո Առամ Ա կաթողիկոսի հետ հայ ժողովրդի նահատակության անառաս Դեր Զոր միասնաբար ուխտի գնալու համար, ժամանեց Հալեպ: Հայոց ցեղասպանության 86-րդ տարելիցի օրը ուխտագնացությունը նվիրվում է Հայաստանում քրիստոնեությունը պետական կրոն հռչակելու 1700-ամյակին:

Գարեգին Բ կաթողիկոսին Հալեպում դիմավորեցին մեկ օր առաջ այստեղ ժամանած Առամ Ա կաթողիկոսը, բարձրաստիճան հոգեւորականներ:

Ամենայն հայոց հայրապետն ու Կիլիկիո կաթողիկոսը ժողովրդի թափորի ուղեկցությամբ, շարականների երգեցողության ներքո շարժվեցին դեպի սբ. Քառասնից Մանկանց մայր եկեղեցի, որտեղ տեղի ունեցավ կանոնական աղոթք: Ողջույնի խոսք ասաց Մեծի Տանն Կիլիկիո Բերիո թեմի առաջնորդ Սուրեն արք. Գաբարոյանը:

Ամենայն Հայոց Հայրապետի ներկայությունը Բերիո պատմական թեմում ողջունեց Առամ Ա կաթողիկոսը: Նա այնուհետեւ պատգամ ուղղեց ժողովուրդին, ասելով. «Ամենայն հայոց կաթողիկոս Տ.Տ. Գարեգին Բ Վեհափառին հետ միասնաբար ուխտի պիտի երթանք դեպի մեր ժողովրդի նվիրական արբանեակին՝ Դեր Զոր, ուր իրենց հավատին ու հայրենիքին համար նահատակվեցան մեկուկես միլիոն հայորդիներ: Այս պահը պատգամ ունեցող պահ է, որ մեր պատմության շրջագծեն անդին դեպի հավիտենականություն կերթա ու մեր միասնականությունը կշեշտե: Այսօր ապրեցանք մեր պատմության բոլոր ճակատամարտներու ոգին ու մարտահրավերները: Մենք միասին պիտի խլենք, միասին պիտի մտածենք, միասին պիտի գործենք ու ծառայենք մեր ազգին ու հայրենիքին պայծառության ի խնդիր»:

Առամ Ա Վեհափառ հայրապետը նաեւ երախտագիտության խոսք ուղղեց Սիրիայի նախագահին ու ժողովրդին, որոնք Սիրիան վերածեցին մեր ժողովրդի վերընծայումնան օրանի:

«Հոգիս հուզմունք էր ապրում, երբ ձեր շարքերի միջով անցնելիս հայացքս ձեր հայացքներին էր հանդիպում: Ձեր հայացքների մեջ կարոտ էի տեսնում: Կարոտ էր՝ ուղղված հայոց աշխարհին: Այդ կարոտը պարտադրվել է մեզ, ասաց Գարեգին Բ Ամենայն հայոց Վեհափառ Հայրապետը: Բայց Սուրիո բարեխնամ պետությունը 1915 թվականից հետո թույլ է տվել, որ այստեղ պատարվեն մեր ժողովրդի զավակները: Օրհնություններ եմ բերել Սբ Էջմիածնից, ողջույններ՝ Սարդարապատից, ողջույններ՝ Ծիծեռնակաբերդից, ողջույններ՝ հայոց բանակից»:

Գարեգին Բ Վեհափառ հայրապետը Իջեցման Սեղանից վառված կանթեղը հանձնեց Բերիո առաջնորդ սրբազանին:

Այնուհետեւ, կանոնական աղոթքից հետո, եկեղեցու մեջ տեղի ունեցավ Աջհամբույր: Հավատացյալները մոտեցան վեհափառ հայրապետներին՝ սանալու համար նրանց օրհնությունները:

Կեսօրից հետո վեհափառ հայրապետները իրենց պատվիրակության անդամներով մեկնեցին Դեր Զոր՝ Նահատակաց հուշահամալիր: Մատուռի Նահատակաց սրահում կատարվեց հոգեհանգստյան պատարագ:

Հայոց ցեղասպանության 86-րդ տարելիցը Ուրուգվայում

Լուիս Իերո Լոպես

Ուրուգվահայ Բազմամիութենական կազմակերպությունը «Արմենիա» հրապարակում կազմակերպեց Հայոց ցեղասպանության 86-րդ տարելիցին նվիրված առաջին ծեռնարկը:

Ներկա էին Ուրուգվայի Նախագահի պատգամավոր, փոխնախագահ Լուիս Էռերո Լոպեսը, ներքին գործոց նախարար Կիժերմո Ստիրլինգը, սպորտի եւ երիտասարդության նախարար Խաիմէ Թրոբոնոն, Ուրուգվայի նախկին նախագահ Խուլիո Սանկինետին, սենատորներ, խորհրդարանականներ, Հայաստանի, Ֆրանսիայի, Ռուսաստանի, Հունաստանի, Իրանի, Սիրիայի դեսպանները, Առաջնորդ Հակոբ եպս. Գլընճյանը եւ շուրջ 500 հայեր:

Իր բովանդակալից ելույթում ՀՀ դեսպան Արա Այվազյանը իսպաներենով բացատրեց Հայաստանի դիրքորոշումը Հայոց ցեղասպանության վերաբերյալ եւ բարձր գնահատեց Ուրուգվայի պետության օրինակելի կեցվածքը պատմական արդարության հանդեպ: Ապա ելույթ ունեցավ Ֆրանսիայի դեսպան Ռեինարդ Դիէրին:

Վերջում նախագահի պատգամավորը վերահաստատեց կառավարության դիրքորոշումը եւ յայտնեց որ

Արա Այվազյան

«Հայոց ցեղասպանությունը ամբողջ մարդկության դատն է»:

ԴԻԵԳՈ ԳԱԲԱՏԱՆՈՒԿՅԱՆ
«Ռադիո Արմենիա»

Այս սերունդը տեր է իր պատմությանը

Ապրիլի 24-ը Գեղարքունիքի մարզում նշվեց արեթե բոլոր խոշոր համայնքներում ու ուսումնական հաստատություններում: Մարզպետ Վահագն Հակոբյանի հանձնարարությամբ մարզի խոշոր համայնքներում ամրացված էին մարզպետարանի պատասխանատու աշխատակիցներ, որոնք պետք է կազմակերպեին եղեռնի 86-ամյակին նվիրված միջոցառումները:

Ապրիլի 24-ի առավոտյան մարզային իշխանությունների եւ հանրապետական գործադիր մարմինների մարզային ստորաբաժանումների ղեկավարների ուղեկցությամբ Գավառ քաղաքի բնակիչները հարգանքի տուրք մատուցեցին ցեղասպանության զոհերի եւ անմեղ նահատակների հիշատակին: Զոհվածների հուշարձանի մոտ հավաքվածները միահամուռ նույն կարծիքը հայտնեցին, որ այս օրը ոչ թե ողբի, այլ ոգեկոչման, միաբանության, աղոթելու եւ արարելու խորհուրդն է ներառում, եւ ցեղասպանության դասերը սերտելով պետք է տեր կանգնենք այս խորհրդին: Եղեռնն իրագործող ճիվաղը սխալվել էր իր հաշվարկներում, մտածելով, որ ընդամենը «մեկ հայ թողնելով թանգարանում», մեկընդմիշտ կլուծի «հայկական հարց» կոչվող թնջուկը: Քանզի այդ «մեկ հայից» էլ ծլում եւ ծլարձակվում է այնպիսի սերունդ, որն այսօր վճռականորեն տեր է կանգնում իր պատմությանը:

Եղեռնի զոհերի հիշատակին Գավառի Ս. Աստվածածին եկեղեցում մատուցվեց պատարագ՝ ծեռամբ Գեղարքունյաց թեմի առաջնորդական տեղապահ Սիոն վարդապետ Ադամյանի:

ՏԻԳՐԱՆ ՀԱԿՈԲՅԱՆ

Հիշատակի տուրք եւ հոգեհանգստի արարողություն

Ապրիլի 24-ին Հայոց մեծ եղեռնի անմեղ զոհերի սուրբ հիշատակը եւ ոգեկոչման արարողությունն ամեն տարի Շիրակի մարզի ազգաբնակչությունը նշում է Լոռու մարզի սահմանագլխին տեղադրված հուշահամալիրում, ուր նահատակվել են 10 հազարից ավելի տեղացի ազգաբնակչություն եւ գաղթական հայեր: 1920 թ.-ին թուրքական կանոնավոր զորքն անմարդկային կոտորած իրականացրեց Հզազի ձորում, կրկնելով 1915 թվականի բարբարոսությունը:

Այդ օրը հուշահամալիրին ծաղկեպսակներ դրեցին Շիրակի մարզպետը, Գյումրու քաղաքապետը, կրթական հաստատությունների ներկայացուցիչներ, կոլեկտիվներ, քաղաքացիներ, դպրոցականներ:

Առաջին անգամ Լոռու եւ Շիրակի մարզերի ներկայացուցիչները համատեղ հիշատակի տուրք մատուցեցին 86 տարի առաջ նահատակված մեր ազգակիցներին:

Նույն օրը Լոռու մարզի Հարթագյուղ համայնքում տեղի ունեցավ սգո եւ հիշատակման արարողություն, որը նույնպես մեր պատմության ողբալի էջերից մեկի արձագանքն էր: Ինչպես տեղեկացվել է «Ազգ»-ում, այդ գյուղի ջրհորներից մեկում գտնվել է 80 նահատակների կմախքներ:

1920 թվականի նոյեմբերին թուրքական զորքը զավթում է ներկայիս Հարթագյուղ, Լուսաղբյուր, Խնկոյան գյուղերը: Հարթագյուղի բնակչության մեծ մասին ասկյարները փակում են մառաններում, առաջարկում նրանց փրկագնվել իրենց մոտ պահված ոսկեղենով, բայց վերցնելով ավարը, կոտորում են բնակչությանը:

Ապրիլի 24-ին Հարթագյուղի Սուրբ Նարեկ եկեղեցում կատարվեց հոգեհանգստի արարողություն Գուգարաց թեմի Վանաձորի Սուրբ Աստվածածին եկեղեցու քահանա տեր Վահան Աղազարյանի կողմից:

Աճյունները հավաքվել, տեղադրվել էին փայտե դագաղում, որն ամփոփվեց եկեղեցու խորանի մեջ բացված գերեզմանափոսում:

Այս արարողության նախաձեռնողներն էին Հարթագյուղ համայնքի ղեկավարը եւ դպրոցի տնօրենը:

ՄԱՆՎԵԼ ՄԻԿՈՅԱՆ

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակության ԺԱ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010, Հանրապետության 47
Ֆաքս՝ 374-1-562863
e-mail: azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ / հեռ. 529221
Տնօրէն
ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԱՌԱՔԵԼԵԱՆ / հեռ. 529353
Համակարգ. ծառայութիւն
/ հեռ. 582483
Շուրջօրյա լրահավաք ծառայութիւն
/ հեռ. 529353
Apple Macintosh
համակարգչային շարուածք
«Ազգ» թերթի
Թերթի նիւթերի ամբողջական եւ մասնակի արտատպումները տրպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսութեամբ, առանց խմբագրութեան գրաւոր համաձայնութեան, խստիւ արգելւում են. համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնքի:
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում
«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor-in-chief
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.
Yerevan, Armenia, 375010

ՃԵՊԱԶՐՈՒՅՑ

Մեր Սարգսյանը չի կարծում, թե այսօր Ադրբեջանն ընտրել է պատերազմի ճանապարհը

ԵՐԵՎԱՆ, 24 ԱՊՐԻԼ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ- Հայոց ցեղասպանության զոհերի հիշատակի օրը կսկիծի եւ ցավի օր է եւ միեւնույն ժամանակ՝ ձգտումների օր, հայտարարեց ՀՀ պաշտպանության նախարար Սերժ Սարգսյանը՝ լրագրողների հետ զրույցում: «Պետք է, որ այդ ողբերգությունը, որը տեղի է ունեցել անցած դարասկզբին, ճանաչվի ոչ միայն եվրոպական երկրների, Ռուսաստանի կամ ԱՄՆ-ի կողմից, այլեւ հենց Թուրքիայի կողմից», ընդգծեց նա:

Վերջերս Ադրբեջանում հաճախ հնչող՝ դարաբաղյան հիմնախնդիրը ռազմական ճանապարհով լուծելու կոչերի առնչությամբ Սերժ Սարգսյանը կարծիք հայտնեց, որ ամեն երկիր իրավունք ունի ինքնուրույն որոշելու, թե ինչ ճանապարհով է լուծելու իր խնդիրները՝ պատերազմի", բանակցությունների", թե՞ այլ: «Այո, այդպիսի կարծիքներ կան, սակայն չեմ կարծում, որ այսօր Ադրբեջանն ընտրել է պատերազմի ճանապարհը: Որովհետեւ բացի այն, որ Ադրբեջանում միշտ խոսվում է հարցի խաղաղ կարգավորման մասին, կարծում եմ, որ նրանք գործնականորեն քայլեր են ձեռնարկում այդ հարցը խաղաղ ճանապարհով կարգավորելու ուղղությամբ», հայտարարեց նախարարը:

Այն հարցին, թե որքանով կարելի է երաշխավորել հայերի հաղթանակը հնարավոր պատերազմում, նախարարը պատասխանեց, որ երբեք որեւէ մեկը չի կարող 100 տոկոսով երաշխավորել, որ ինքը կհաղթի պատերազմում. «Դրա համար էլ յուրաքանչյուր կողմ, անկախ իր ռազմական հզորությունից, միշտ էլ պարտավոր է ենթադրել, որ ինչ-որ չափով կարող է անհաջողության մատնվել»: Միաժամանակ Սերժ Սարգսյանը վստահություն հայտնեց, որ այսօր Հայաստանի զինված ուժերը ի վիճակի են պաշտպանելու երկրի անկախությունը, սահմանների անվտանգությունը եւ անձեռնմխելիությունը: «Ես լավատես եմ, եթե անհրաժեշտություն լինի՝ արդեն մեր զինված ուժերը կկատարեն իրենց առջեւ դրված խնդիրները», հայտարարեց նախարարը:

Վարուժան Կարապետյանը Երեւանում է

ԵՐԵՎԱՆ, 24 ԱՊՐԻԼ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ- Հայոց ցեղասպանության զոհերի ոգեկոչման օրը եղեռնի հուշարձան այցելած հոծ բազմության մեջ է եղել նաեւ հայ վրիժառու Վարուժան Կարապետյանը: Հանուն արդարության, անմեղ թափված արյան անհավասար մարտի ելած հայորդին իր երիտասարդության ավելի քան 17 տարիներն անցկացրեց Ֆրանսիական բանտում:

Հայկական ժողովրդային շարժման Հայաստանի ներկայացուցիչ, հայ վրիժառուի ազատ արձակման շարժման ակտիվիստներից Վազգեն Պետրոսյանը նշեց, որ ահաբեկչության մեղադարանքով Ֆրանսիական դատարանի կողմից ցմահ բանտարկության դատապարտված Վարուժան Կարապետյանն ազատ է արձակվել երեկ եւ նույն օրը Փարիզից ժամանել է Երեւան:

Ըստ Ֆրանսիական օրենսդրության, ցմահ բանտարկության դատապարտվածների դատավճիռները տասնհինգ տարին մեկ վերանայվում են: Վ. Կարապետյանի գործը վերանայվել էր նաեւ 1999, 2000 թվականներին, սակայն այս տարվա մարտին միայն կայացվեց նրա ազատ արձակման մասին վճիռը:

ՁԱՎԱԽՔ

Բազմահազարանոց հավաք Նինոծմինդայում

Մեծ եղեռնի 86-րդ տարելիցին նվիրված բազմահազարանոց միջոցառում անցկացվեց Ջավախքի Նինոծմինդա (նախկին Բոգդանովկա) քաղաքում, ուր վաղ առավոտից չէր դադարում մարդկանց հոսքը լեռնաշխարհի ամենատարբեր բնակավայրերից: Հիշատակի միտինգը բացեց տեղական իշխանությունների ներկայացուցիչ, Ջավախքի մտավորականներից Լ. Ղարագուլյանը: Ելույթ ունեցան տեղական «Արշալույս» թերթի խմբագիր Մ. Կարախանյանը, ժողկրթբաժվար Ռ. Մոյանը:

1915-ի անմեղ զոհերի հիշատակը հարգվեց 1 րոպե լռությամբ: Քաղաքի երիտասարդության պալատի բաց բեմահարթակում ազգագրական համերգով հանդես եկան հայ դպրոցականները: Ծաղիկներ եւ ծաղկեպսակներ դրվեցին եղեռնի զոհերի հուշարձանին, որի հեղինակներն են հայր եւ որդի Կառլեն եւ Արա Ղարալյանները: Այնուհետեւ քաղաքամերձ Խոջաբեկ գյուղի Սբ. Սարգիս եկեղեցում մատուցվեց նահատակների հոգեհանգստի պատարագ:

ՀԵՂԻՆԵ ՂԱՐԱԳՈՒԼՅԱՆ

ԱԶԳ

ՈՒՄԲԱԳԻԿ

Թուրքական կողմը «հայ բանագնացներին» երկար է նախապատրաստել Սամբուլյան բանակցություններին

Ն. Հունանյանը պատմեց Թուրքիա կատարած այցելության մասին

«Հոկտեմբերի 27»-ի քրեական գործով երեկվա դատական նիստում ամբաստանյալ Ն. Հունանյանը ներկայացրեց Թուրքիա կատարած իրենց այցելությունը՝ հեռուստակամուրջ կազմակերպելու նպատակով: Ամբաստանյալը հայտնեց, որ այդ միտքը հղացել է ՀԱՀ-ի եթերով հեռարձակված «Ազատ բեմ» հաղորդաշարի ժամանակ, զանգահարել է Մոսկվայի թուրքական դեսպանատուն եւ հայտնել ծրագրի մասին: Այնուհետեւ ներկայացրել է մեկնողների անվանացանկը եւ հեռուստակամրջի ծրագիրը, որից հետո թուրքական կառավարությունը հրավեր է ուղարկել:

Հայաստանի պետական հեռուստատեսության մակարդակով առաջին անգամ էր կարելի հաստատելու առաջարկ արվում:

Հայտնեց, որ թուրքական սահմանին իրենց դիմավորել է Թուրքիայի մամուլի վարչության Տրաբզոնի նահանգի ղեկավարը՝ Չաղլայան անունով: Տրաբզոնում մի օր են մնացել, իջեւանել են հինգաստղանի հյուրանոցում, այցելել են տեղի խմբագրությունները, Թուրքիայի մամուլի վարչության հետ քննարկել է հեռուստակամրջի հարցը:

Ամբաստանյալի ասելով, իրենց կողմից նախապես առաջադրված հանդիպումները Թուրքիայի բարձրաստիճան ղեկավարության հետ, թյուն են ցույց տվել՝ նախապատրաստելով Սամբուլյան հանդիպումներին: Այդ ամենը սկսվել է Անկարայի ռեստորաններից մեկում ոչ պաշտոնական մի ճաշկերույթով, որն ամբաստանյալի ստացած տպավորությամբ՝ «սարսափելի քանկ տեղ էր»: Հրավերը եղել է Թուրքիայի մամուլի վարչության պետինը, որին մասնակցել է արտգործնախարարության ներկայացուցիչը. «Թուրքիայում բավականին հայտնի եւ ազդեցիկ անձնավորություն է»: Հավաքից ստացած տպավորությունն այն է եղել, որ ոչ պաշտոնական զրույցի միջոցով փորձեն կռահել՝ իրենց այցելության հիմնական եւ հեռին նպատակները, որի հիման վրա պետք է որոշեին՝ ում հետ հանդիպում կազմակերպել: Դրանից հետո պաշտոնյաների հետ հանդիպման ցանկից հանվել են Էջեւիթի, Թուրքիայի արտգործնախարարի եւ այլոց հետ սպասվելիք հանդիպումները:

Հանդիպումներն, ըստ էության, տեղի են ունեցել երկրորդական պաշտոնյաների եւ հարցին ուղղակիորեն չառնչվող մեկ-երկու նախարարների հետ՝ Թուրքիայի մշակույթի, տուրիզմի նախարարների, Հարավարեւելյան Անատոլիայի զարգացման գրասենյակի փոխտնօրենի հետ եւ այլն: Անկարայում չեն խուսափել այցելել Աթաթուրքի գերեզմանին, այնուհետեւ մեկնել Անթալիա՝ զբոսաշրջության նպատակով, որտեղ ապրել են չորսաստղանի հյուրանոցում: Երկու օր մնալուց հետո մեկնել են Սամբուլ՝ պաշտոնական հանդիպումներն ավարտին հասցնելու: Հանդիպել են Սեւծովյան տնտեսական համագործակցության գլխավոր քարտուղարի, Սամբուլի մամուլի վարչության պետի, Թուրք-հայկական գործարար կոմիտեի ներկայացուցիչների հետ: Եղել են նաեւ «Միլիեթի», «Մարմարայի» եւ «Ժամանակի» խմբագրություններում: Հայոց պատրիարք Մեսրոպ արքեպիսկոպոսի հետ ունեցած հանդիպումով վերջակետ են դրել Թուրքիա կատարած այցելությանը:

Վերը շարադրվածն ամբաստանյալը ներկայացնում էր երբեմն ավելորդության հասնող մանրամասներով՝ տեղ-տեղ կորցնելով չափավորությունը: Նկատի ունենալով ոչ միայն նախաքննական մարմնի, այլեւ դատավարության որոշ մասնակիցների հույժ հետաքրքրությունը թեմայի նկատմամբ, որոշ հարցեր ծաղրանքով էր ներկայացնում: Կարեն Դեմիրճյանի իրավահաջորդի ներկայացուցիչ Աշոտ Սարգսյանն ամբաստանյալի վարմունքը որակեց դատարանի նկատմամբ անհարգալից եւ դատավորին կոչ արեց թույլ չտալ այդ: Դատավորը հանգիստ պատասխանեց, որ դատարանն իր դիրքում է, եւ ամբաստանյալի ցուցմունքներ տալու նման ոճը թելադրված է դատավարության մասնակիցների հետաքրքրությամբ եւ «ճշտումներ» անելու միջամտություններով՝ Ա. Սարգսյանին հասկացնելով, որ դա նաեւ իր «ճշտումների քաղաքականության» արդյունքն է:

Դատաքննությունը կշարունակվի ապրիլի 27-ին:

ՍԱՌԱ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

ՄԱԿ

Մրցանակներ վեց լրագրողների

«Հանուն կայուն մարդկային զարգացման» ասոցիացիայի նախաձեռնած «101 ուղի դեպի կայուն զարգացում» մրցույթի շրջանակներում մրցանակներ շնորհվեցին հայաստանյան լրատվամիջոցների վեց լրագրողների, որոնք 1992-2001 թթ. լուսաբանել են մարդկային կայուն զարգացման թեմաները: Խոսքը, մասնավորապես, 1992 թ. Ռիո դե Ժանեյրոյում գումարված ՄԱԿ-ի համաշխարհային կոնֆերանսի հռչակած սկզբունքների մասին է՝ քաղաքակրթության նորովի զարգացում քաղաքական, սոցիալ-տնտեսական, բնապահպանական ոլորտների առավելագույն ներդաշնակումով: Գլխավոր մրցանակը շնորհվեց Յուլիա Կուլեշովային՝ «Դելովոյ էքսպրես» շաբաթաթերթում հրապարակումների համար, մյուս մրցանակները տրվեցին Նաիրա Մանուչարովային՝ «Նովոյե վրեմյա», «Դամի ի գոսպոդա», Իրա Կարապետյանին՝ «Ուրարտու», «Էֆիր», Սուսաննա Պողոսյանին՝ հանրային ռադիոյի «Հայք» ծրագիր, Անահիտ Հովհաննիսյանին՝ նույն ռադիոյի «Սերունդ» ծրագիր, Մարգո Ղուկասյանին՝ «Գարուն», Արքուր Հովհաննիսյանին՝ «Հայոց աշխարհ», Արփեն Մովսիսյանին՝ հանրային հեռուստատեսության «Շրջադարձ» շարք, Ռաֆիկ Հովհաննիսյանին՝ «Ազգ»:

Մրցանակաբաշխության արարողությանը «Հանուն կայուն մարդկային զարգացման» ասոցիացիայի նախագահ Կարինե Դանիելյանը նշեց, որ լրագրողների ընտրության սկզբունք է եղել ոչ միայն կայուն զարգացման քաղաքական, սոցիալ-տնտեսական ու բնապահպանական հարցերի, այլ նաեւ այս ամենից անբաժանելի հոգեւոր ոլորտի ներգրավումը լրատվամիջոցներով: Այս սկզբունքը որոշել է ՄԱԿ-ի հայաստանյան գրասենյակի, ՀՀ ԱԳՆ-ի, Հայաստանի ժուռնալիստների միության, վերոհիշյալ ասոցիացիայի ներկայացուցիչներից կազմված ժյուրին: Մրցանակները ստորագրել է նաեւ ՀՀ ԱԺ սոցիալական, առողջապահության, բնապահպանության հարցերի մշտական հանձնաժողովի նախագահը:

Այս մրցույթը կազմակերպվեց 2002-ին կայանալիք «Ռիո+10»՝ ՄԱԿ-ի համաշխարհային գագաթաժողովի նախաշեմին, որ նպատակ ունի ամփոփել Ռիո դե Ժանեյրոյում նախանշած՝ մարդկության զարգացման նոր ուղու 10 տարին:

Լ. Գ.

«Կայունությունը» պահանջում է, «Միասնությունը»՝ խաղում, իսկ Հովհաննես Հովհաննիսյանը՝ լռում

Երբ ԱԺ-ում ընտրություններից հետո հստակեցվեց ուժերի հարաբերակցությունը, «Միասնությունն» իր եւ մյուս խումբ-խմբակցությունների միջեւ քաղաքական համաձայնություններով բաժանեց խորհրդարանի վեց մշտական հանձնաժողովները: Դրանցից ամենակարեւոր երրորդ հանձնաժողովը ստացավ քվոտով տրվեց մեծամասնական մանդատով ընտրված անկախ պատգամավորներից կազմված նորաստեղծ «Կայունություն» խմբին՝ հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ անդամների թվաքանակով (20 պատգամավոր) «Կայունությունը» խորհրդարանական երկրորդ ուժն էր: «Միասնություն» դաշինքի թուլացման եւ քայքայման ընթացքում աստիճանաբար սկսեց աճել խմբի դերն ու ազդեցությունը եւ մշտապես կառավարության պահպանման խնդիր ունեցող հանրապետական կուսակցությունը դաշնակցից՝ ՀԺԿ-ից թեքվեց դեպի «Կայունություն»՝ համարելով խմբին իրեն սատարող առաջին գործընկերը: Դրա արտացոլումն անմիջապես երեւաց գործադիր իշխանության մեջ, որտեղ «Կայունությունը» երկու նախարարական պորտֆել ստացավ: Սակայն դեպքերի զարգացումը ցույց տվեց, որ այդ մակարդակով համագործակցությունը ճնշություն չէր բռնելու: «Կայունություն» խմբից դուրս եկան ինը պատգամավորներ, որի արդյունքում իր կարգավիճակով խումբը երրորդը դարձավ «Հայաստան» խմբից հետո: «Կայունությունը» կառավարությունում կորցրեց աթոռներից մեկը, իսկ Հովհաննես Հովհաննիսյանը, որը արտաքին հարաբերությունների մշտական հանձնաժողովի նախագահն էր, մյուսների հետ լքեց խումբը: Պարզ էր՝ «Կայունությունը» կորցրեց իր կշիռը քաղաքական մեծամասնության համար, որի ողջ ուշադրությունը սեւեռվեց 27 անկախ պատգամավորների վրա: եվ պատահական չէ, որ հաջորդ քայլը նոր խմբի ձեւավորումը պիտի լիներ, որը լրացնելու էր «Կայունության» պառակտումից հետո ստեղծված վակուումը: Առավել պատահական չէր, որ նոր խումբը՝ «Ժողովրդական պատգամավոր», կազմված էր գլխավորապես «Կայունությունից» դուրս եկած պատգամավորներից: Նախ քաղաքական ու տնտեսական հայացքները չէին տարբերվում, ապա չէին խախտվում մեծամասնության դիրքերը խորհրդարանում: Այս պրոցեսում երկրորդական, նույնիսկ երրորդական կարգավիճակում հայտնվեց «Կայունությունը», հատկապես երբ պարզ դարձավ, որ Հովհաննես Հովհաննիսյանը նոր խմբի ադամ է եւ բոլորովին մտադիր չէ հրաժարվելու հանձնաժողովի նախագահի պաշտոնից:

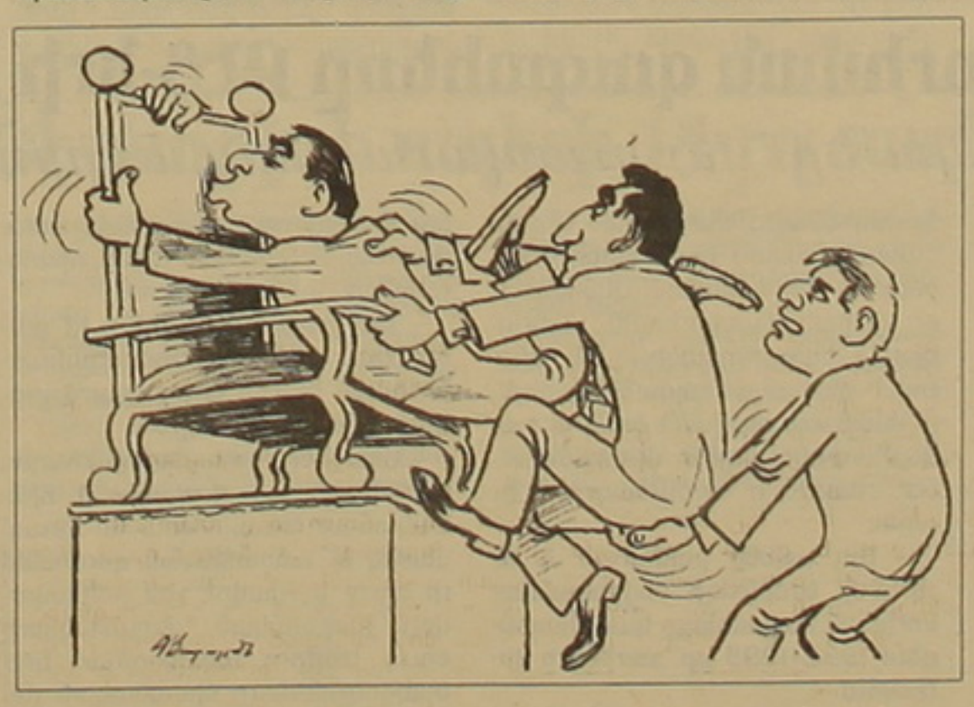

Սակայն քանի որ այդ տեղը «Կայունությունը» ստացել էր ստատուս քվոյով, սկսեց պահանջել քաղաքական մեծամասնությանը՝ վերադարձնել հանձնաժողովի նախագահի տեղը տնօրինելու իր իրավունքը: «Կայունությունը», բոլորովին չանձնավորելով խնդիրը, համարում է, որ խախտվել է ստատուս քվոն, եւ «Միասնությունը» պարտավոր է հարցը քննարկման առարկա դարձնել: Սակայն իր պահանջներում նա միայնակ մնաց:

«Ժողովրդական պատգամավորներ» խմբի ղեկավար Կարեն Կարապետյանի կարծիքով, Հովհաննես Հովհաննիսյանը լավ է աշխատում եւ անհրաժեշտություն չկա նրանից վերցնել իր լիազորությունները: Առավել եւս, որ Հովհաննիսյանը Եվրախորհրդարանում Հայաստանի պատգամավորական խմբի անդամ է ընտրված եւ շուտով մեկնելու է՝ մասնակցելու կառույցի նիստերին: Կարապետյանը հարցի վերջնական կարգավորումը եւս թողնում է «Միասնություն» խմբակցության մենաշնորհին, որը, սակայն, մաքը մաքին չի էլ խփում հակասությունը լուծելու համար: Խմբակցության ղեկավարի հավաստմամբ, «Միասնությունը» միշտ դեմ է ոտքի վրա հարցեր լուծելուն: Հովհաննես Հովհաննիսյանի հարցը մենք չենք քննարկել: Դրան ինքս էլ կողմնակից եմ, քանի որ այս ընթացքում որոշակի աշխատանքներ կան, որոնք սկսվել են եւ հնարավորություն պետք է տալ վերջացնելու: Առաջիկայում «Միասնությունը» կքննարկի հարցը: Այսօր նոր իրավիճակ է ստեղծվել. «Կայունությունն» այն ժամանակ 20 անդամ ուներ, հիմա՝ 11: Ուժերի հարաբերակցությունը փոխվել է: Այն, որ խոսվում է, թե «Միասնությունը» կարող է առաջարկել մի այլ խմբակցության ներկայացուցիչ (հանձնաժողովի նախագահի աթոռին- Գ. Ա.), համարում եմ քաղաքական կարճամտություն:

«Միասնության» մոտեցումը, որ հարցը չի քննարկվում խմբակցության շրջանակներում, կարելի է բացատրել: Եթե նա որեւէ որոշում կայացնի, անտարակույս կողմերից որեւէ մեկը դժգոհ է մնալու, եւ նոր լարում կարող է ստեղծվել մեծամասնության ու խմբերից մեկի միջեւ: Իսկ այդ դեպքում խմբակցությունը կորցնում է իր դաշնակիցներից որեւէ մեկին, ինչը որոշումներ ընդունելիս կարող է խանգարիչ հանգամանք դառնալ: Որեւէ կոնկրետ դիրքորոշում չհայտնելով՝ «Միասնությունն» իրենից կախման մեջ է պահում երկու խմբերին էլ: Սակայն փաստը, որ Հովհաննես Հովհաննիսյանն արդեն իսկ ընդգրկված է Ստրասբուրգ մեկնող խորհրդարանական հանձնաժողովում, թույլ է տալիս եզրակացնելու, որ «Կայունությունը» շահելու միջոց առիթ կունենա:

Առավել հետաքրքիր է Հովհաննես Հովհաննիսյանի դիրքորոշումը՝ ոչ մի կերպ չկորցնել պաշտոնը: Գրեթե նույն իրավիճակում ԱԺ մյուս՝ գիտության, կրթության հանձնաժողովի նախագահ Շավարշ Քոչարյանը հրաժարական ներկայացրեց, որն, ի դեպ, բարոյական մեծ քայլ համարվեց քաղաքական մյուս միավորների կողմից: Դա նկատի ունենալով «Կայունության» ղեկավար Վարդան Այվազյանը մեղադրում է Հովհաննիսյանին, թե նա քաղաքական կուլտուրա չունի:

Եթե Հովհաննիսյանը նման նախաձեռնությամբ հանդես գա, միանգամից կհստակեցնի իրավիճակը: «Միասնությունը» ստիպված կլինի կողմնորոշվել, իսկ դա իր հերթին «Կայունությանը» հնարավորություն կտա որոշելու շարունակե՞լ սատարել հանրապետականներին ու կառավարությանը, թե՞ անցնել ընդդիմության շարքերը: Սակայն այսօր Հովհաննիսյանի որեւէ նման նախաձեռնության մասին խոսելն իսկ չարժե:

ՀՈՌ ԱԲՐԱՀԱՄՅԱՆ

ՇԻՐԱԿ

Արդյունաբերության տխուր պատկերը

Եթե 88-ի կործանարար երկրաշարժն ավերեց Գյումրի քաղաքի ու Շիրակի մարզի արդյունաբերական ձեռնարկությունների մի մասը, դրան հաջորդած ԽՍՀՄ փլուզումը բարդ կացություն ստեղծեց մյուսների համար՝ զրկելով հին կապերից ու իրացման հիմնական շուկաներից, ապա նորանկախ Հայաստանի փոփոխվող կառավարությունների անհասկանալի քաղաքականությունն ակնհայտորեն դաստարտված վիճակի է մատնել մարզի կենսագործունեության այս կարևորագույն ոլորտն ամբողջությամբ: Եվ այսօր Գյումրու ու մարզի արդյունաբերություն ասելիս մի պահ երկմտում ես՝ իսկ կա՞ արդյոք այստեղ արդյունաբերություն: Այո, նման ինչ-որ բան դեռ կա, կան բավականին թվեր, ցուցանիշներ: Միայն թե այդ ամենը հիշեցնում է (թող ներվի ասելը) իսկը սուտիկ որսկանի պատմությունը, որը ձեռնարկություններ տարին մի քանի ամիս էլից-շատից թողտուն են, իրենք իրենց յուղի մեջ տաղակվելով մասամբ ինչ-որ բանի հասնում, մի քանիսը չնայած կան, բայց իսկի բերաններումը շունչ չկա, մյուսների էլ անունը կա ամանումը արդեն չկա...

Իսկ նման պայմաններում անկասելի թվացող վայրընթացը շարունակվում է: Մարզի 76 հիմնական ձեռնարկություններից, որոնցից 39-ը սեփականաշնորհված են, 6-ը լուծարված, իսկ 31-ը գործում են պետական մասնակցությամբ, թվով 29-ը 2000 թ. ընդհանրապես արտադրանք չեն թողարկել: Մյուսները բոլորը միասին գործող գներով թողարկել են ընդամենը 2,4 մլրդ դրամից պակաս, համադրելի գներով՝ 3 մլրդ դրամից էլ ավելի արտադրանք, ինչն էլ կազմում է նախորդ տարում արտադրվածի համապատասխանաբար 85 եւ 69,4 տոկոսը: Ընդսմին թեթեւ արդյունաբերության ձեռնարկություններում արտադրանքի թողարկումը միայն վերջին տարում նվազել է 19,1 եւ 63,9, մեքենաշինության եւ սարքաշինության ոլորտում՝ 21 տոկոսով: Որքան էլ զարմանալի է, վերականգնվող աղետի գոտի հանդիսացող մարզում 2000 թ. գրեթե մեկ քառորդով պակասել է նաեւ... շինանյութերի արտադրությունը: Որոշ այլ ճյուղերում նվազումը կազմում է շուրջ 80 տոկոս: Եվ միայն սննդի արդյունաբերության ոլորտում է արձանագրվել 23 տոկոս աճ, որը սակայն դժվար է առանձնապես ուրախացնող հանգամանք համարել:

Առաջին հերթին եւ գլխավորապես հենց արդյունաբերական համալիրի հեռեւողական փլուզման հետեւանք է երբեմնի հզոր արդյունաբերական կենտրոն Գյումրիում այսօր գործազրկության անօրինակ բարձր, ուղղակի զանգվածայնության հասնող մակարդակը, որն իր հերթին պատճառ է այստեղ տիրող սոցիալական աղետալի իրավիճակի: Մարզի միայն աշխատանքի եւ զբաղվածության կենտրոններում գրանցված է 30 հազարից շատ գործազուրկ, եւ այդ թվի մոտ 90 տոկոսը Գյումրիում է: Եթե անցյալ տարի, ինչպես վերը նշեցինք, մարզի ամբողջ արդյունաբերությունը թողարկել է ընդամենը 2,4 մլրդ դրամի արտադրանք, ապա պետությունը նույն քաղաքի ու մարզի միայն գործազուրկ գրանցվածներին համարյա 2 մլրդ դրամ է վճարել որպես գործազրկության նպաստ կամ դրամական օգնություն: Դեռ չհաշված աղքատության ընտանեկան նպաստները, որոնց գումարը, պետք է ենթադրել, բազմապատիկ ավելի է: Թվում է՝ այս համեմատությունն ամենալուրջ խորհելու առիթ է տալիս:

Սակայն դեռեւս ամեն ինչ կորած չէ, եթե պետությունը գոնե հիմա համակողմանի քաղաքականությամբ կանգնի Գյումրու թիկունքին: Առայժմ նման լավատեսության հիմքեր չկան, սակայն վերջին շրջանում մարզպետարան-նախարարություն համագործակցությամբ կարծես թե փորձ է արվում իրականացնելու առանձին հետաքրքիր թվացող ծրագրեր: Խոսքը մասնավորապես վերաբերում է շաքարի նոր գործարանի կառուցմանը, Գյումրու ապակու գործարանում ռուսական ընկերությունների հետ համատեղ թերթավոր ապակու արտադրության կազմակերպմանը: Հաջողելու դեպքում այս ձեռնարկումները ոգեւորիչ սկիզբ կարող են լինել նոր քայլերի, ներդրումների, արդյունաբերության կանգ առնող թափանիվը վերջապես տեղից շարժելու համար:

ԳԵՂԱՄ ՄԿՐՏՉՅԱՆ

Գազամատակարարումը՝ մասնակիորեն դադարեցված

Բաժանորդների կուտակված պարտքերի պատճառով Շիրակի գազաֆիկացման եւ գազամատակարարման ձեռնարկությունը դադարեցրել է բնական գազի մատակարարումը Գյումրի քաղաքի մի շարք թաղամասերի բնակչությանը: Տեղեկացվել է, որ կապույտ վառելիքի մատակարարումը կվերականգնվի այն թաղամասերում, որտեղ կմարվի մարտ ամսվա պարտքն ամբողջությամբ, գումարած նախորդ ամիսների պարտքի առնվազն 15 տոկոսը: Հակառակ դեպքում գազագործները սպառնում են կատարել մեծ պարտք ունեցող սպառողների գծի անհատական անջատումներ զոդման միջոցով:

Միայն մինչեւ ապրիլի 1-ը քաղաքի ազգաբնակչության պարտքը կազմում է 452 մլն դրամ, որից 47,5 միլիոնը գոյացել է մարտ ամսին: Իսկ քանի որ առավել բարեխիղճ վճարողներն էլի թոշակառուներն ու նպաստառուներն են, այժմ ձեռնարկությանը մնում է անհամբերությամբ սպասել թոշակների ու նպաստների հերթական վճարմանը: Կամ գուցե՝ անցյալ տարվանից բնակչությանը պետության պարտք մնացած երկու ամսվա աղքատության նպաստի՞ն...

ՀՅՈՒՐԱՆՈՑԱՅԻՆ ՅԱՆՑ

«Արմենիա-Մարիոտի» վերանորոգումը սկսվել է

Հյուրանոցի սեփականատերերը կատարում են իրենց ներդրումները, բայց մոտ 2 տարի ուշացումով

Մոտ մեկ շաբաթ է, սկսվել է «Արմենիա» հյուրանոցային համալիրի երկրորդ մասնաշենի հիմնովին վերանորոգումը: Հյուրանոցի մասնաշենի վերանորոգման գումարները կտրամադրվեն սեփականատիրոջը՝ «AK Development»-ին (8 սեփականատերեր, որոնք մոտ 5-6 ամիս առաջ ձեռք բերեցին հյուրանոցի մնացած մոտ 20 տոկոս բաժնետոմսերը՝ դառնալով 100 տոկոսանոց սեփականատեր), ԱՄՆ OPIC-ի կողմից տրամադրված մոտ 18 մլն դոլարից: Գումարի սպացման վերջնական պայմանագիրը օրերս վավերացրին ՀՀ-ում ԱՄՆ դեսպան Մայքլ Լերաբերում է այն հարցին, թե կհասցնե՞ն արդյոք սեփականատերերը կատարել իրենց ներդրումային պարտավորությունը՝ մինչեւ 2003 թվականը մոտ 37,5 մլն դոլարի չափով, որն Մանուկյանը տեղեկացրեց, որ ամեն ինչ արվում է գրաֆիկի մեջ տեղավորվելու համար:

Հյուրանոցի երկրորդ մասնաշենի շինարարությունն իրականացնում է հայկական «Ռանչպար» շինարարական կազմակերպությունը: Արդեն ամբողջությամբ լիկվիդացվել են հին սանհանգույցը, խողովակաշարերը, հիմնովին փոխվելու են նաեւ առաստաղը, կտուրը, ջեռուցման ու հովացման համակարգը, մի խոսքով՝ նախկին հյուրանոցից մնալու են միայն 4 պատերն ու «Արմենիա» անունը: Ընդհանուր առմամբ ամբողջ համալիրում սենյակների թիվը հասնելու է 222-ի: Հյուրանոցն ունենալու է 4 սպասարկման օբյեկտ՝ հայկական մառան, իտալական ռեստորան, ընտանեկան բուֆետ, վիենական սրճարան, ինչպես նաեւ՝ առեւտրի կենտրոն եւ բազմաթիվ ու բազմաբնույթ այլ ծառայություններ:

Կոմերցիոն տնօրենը տեղեկացրեց նաեւ, որ այժմ հյուրանոցը զբաղեցված է 50-60 տոկոսով, ինչը «լիովին նորմալ է այս սեզոնին, եթե հաշվի առնենք Երեւանի ամբողջ հյուրանոցային պոտենցիալը»: Ինչ վերաբերում է 1700-ամյակի կապակցությամբ սպասվող հյուրերի հոսքին, «ճիշտ է, աշխուժություն կա, արդեն իսկ մոտ 100 տեղ պատվիրված է, կան նախնական պայմանավորվածություններ, սակայն սպասվելիք տուրիստների թիվը չի հասնի այն կանխատեսված հոսքին, որ հայտարարվել է»:

ԳԱՅԱՆԵ ՄՈՒՐԱՅԱՆ

մոնն ու հյուրանոցի կառավարիչ «Մարիոտ» ընկերության ներկայացուցիչ Անիլ Սամփասը: Վարկային պայմանագիրը, սակայն, վավերացվել էր դեռեւս 1,5 տարի առաջ. ինչո՞ւ էին այդքան ուշանում սեփականատերերի խոստացած ներդրումները (մոտ 22 մլն դոլար՝ գումարած 6 մլն դոլար, որը տրամադրում է «Marriot International»-ը՝ կառավարչից վերածվելով ներդնողի): Սեփականատերերի կողմից բազմիցս հայտարարվել էր, որ մինչեւ 2001 թվականը հյուրանոցի առնվազն երկրորդ մասնաշենը պետք է արդեն պատրաստ լինի իբրեւ հինգաստղանի «Մարիոտ-Արմենիա» բարձրակարգ հյուրանոց: **«Ազգի»** հարցին ի պատասխան հյուրանոցի կոմերցիոն տնօրեն Արման Մանուկյանը տեղեկացրեց, որ ուշացումը կապված էր զուտ վարկատու կազմակերպությունների՝ OPIC-ի (որի առաջին վարկային ծրագիրն է Անդրկովկասում) եւ Միջազգային ֆինանսական կորպորացիայի (IFS)-ի հետ գումարների սպացման պայմանների հստակեցման, մի խոսքով՝ ֆինանսական միջոցների սպացման մեխանիզմների հետ: Ինչ վերաբերում է հարցերին, թե ինչպես կարելի է արդյոք սեփականատերերը կատարել իրենց ներդրումային պարտավորությունը՝ մինչեւ 2003 թվականը մոտ 37,5 մլն դոլարի չափով, որն Մանուկյանը տեղեկացրեց, որ ամեն ինչ արվում է գրաֆիկի մեջ տեղավորվելու համար:

Հյուրանոցի երկրորդ մասնաշենի շինարարությունն իրականացնում է հայկական «Ռանչպար» շինարարական կազմակերպությունը: Արդեն ամբողջությամբ լիկվիդացվել են հին սանհանգույցը, խողովակաշարերը, հիմնովին փոխվելու են նաեւ առաստաղը, կտուրը, ջեռուցման ու հովացման համակարգը, մի խոսքով՝ նախկին հյուրանոցից մնալու են միայն 4 պատերն ու «Արմենիա» անունը: Ընդհանուր առմամբ ամբողջ համալիրում սենյակների թիվը հասնելու է 222-ի: Հյուրանոցն ունենալու է 4 սպասարկման օբյեկտ՝ հայկական մառան, իտալական ռեստորան, ընտանեկան բուֆետ, վիենական սրճարան, ինչպես նաեւ՝ առեւտրի կենտրոն եւ բազմաթիվ ու բազմաբնույթ այլ ծառայություններ:

Կոմերցիոն տնօրենը տեղեկացրեց նաեւ, որ այժմ հյուրանոցը զբաղեցված է 50-60 տոկոսով, ինչը «լիովին նորմալ է այս սեզոնին, եթե հաշվի առնենք Երեւանի ամբողջ հյուրանոցային պոտենցիալը»: Ինչ վերաբերում է 1700-ամյակի կապակցությամբ սպասվող հյուրերի հոսքին, «ճիշտ է, աշխուժություն կա, արդեն իսկ մոտ 100 տեղ պատվիրված է, կան նախնական պայմանավորվածություններ, սակայն սպասվելիք տուրիստների թիվը չի հասնի այն կանխատեսված հոսքին, որ հայտարարվել է»:

ԳԱՅԱՆԵ ՄՈՒՐԱՅԱՆ

Արմենտելի սեփականաշնորհման զուգահեռը ԲԷՑ-երի հետ տեղին չէ

Մասնագիտական կարծիք մեր հրապարակման առիթով

«Հայաստանի էներգետիկ ապագան» թեմայով «կլոր սեղանի» վերաբերյալ «Ազգի» «Մասնավորեցնել, թե՞ չմասնավորեցնել» հրապարակման (ապրիլի 18) առնչությամբ խմբագրություն զանգահարեց Էներգետիկ ռազմավարական կենտրոնի փոխտնօրեն Արա Մարջանյանը եւ նշեց, որ կենտրոնի ու անձամբ իր դիրքորոշումները բաշխիչ էներգացանցերի սեփականաշնորհման վերաբերյալ ճիշտ չեն ներկայացվել: Թյուրիմացությունը ճշտելու նպատակով հանդիպեցինք Արա Մարջանյանին, մեր զրույցը ծավալվեց նաեւ խնդրահարույց այլ հարցերի շուրջ:

- Նախ՝ կցանկանայի անդրադառնալ միջոցառման իմաստին: Սովորաբար նման միջոցառումները ծրագրվում են 1-1,5 ամիս առաջ: Այս «կլոր սեղանը» եւս ծրագրվել էր անցկացումից 50 օր առաջ: Այսինքն՝ նպատակ չի եղել օգտագործելու բաշխիչ ցանցերի շուրջ ստեղծված իրավիճակը, քանզի հայտնի էր, որ փաթեթները կբացվեն մարտի 12-ին, պայմանագիրը կկնքվի մարտի 29-ին: Իրադարձությունների նման ընթացքի դեպքում մեր «կլոր սեղանը» տեղի կունենար, երբ, այսպես ասած, այդ էջը շրջած կլինեինք: Երկրորդ՝ բացի բաշխիչ էներգացանցերի սեփականաշնորհման կարեւոր հարցից, միջոցառման ընթացքում քննարկվում էին շատ ավելի կարեւոր այլ հարցեր՝ ատոմային էներգետիկայի հեռանկարները Հայաստանում, Հայաստանի էներգետիկ ոլորտի զարգացման ռազմավարությունը, տարածաշրջանային համագործակցությունն այս ոլորտում եւ այլն:

- Վերադառնանք ԲԷՑ-երի սեփականաշնորհման հարցին: Ո՞րն է Ձեր դիրքորոշումը:

- Դիրքորոշումը «կլոր սեղանի» փաստաթղթերում առկա տեխնիկական խոսանի պատճառով ներկայացված էր սխալ: Որպես էներգետիկ, որ երկար ժամանակ զբաղվել է այս հարցով, կարծում եմ, որ սեփականաշնորհումն անհրաժեշտ է: Մեր կենտրոնը հետեւել է սեփականաշնորհման գործընթացներին սկսած Ֆիլիպիններից, վերջացրած Մոլդովայով եւ սկսած Հայաստանից, վերջացրած Հայաստանով: Ակնհայտ է, որ սեփականաշնորհումն անհրաժեշտ է, բայց որոշակի պայմաններով: Ի դեպ, այդ պայմանների զգալի մասն ամրագրված է օրենքով՝ հակամենաշնորհային միջոցառումներ, մարժայի արձանագրում եւ այլն:

- Այդ ամենը բավարա՞ր է, որ չկրկնվի Արմենտելի սեփականաշնորհման նախադեպը կամ չհայտնվենք 1992-1995 թթ. տարիների վիճակում:

- Արմենտելի առումով՝ այո: Այստեղ զուգահեռ անցկացնելը ճիշտ կլիներ, եթե սեփականաշնորհեինք արտադրող կայանները, բարձրավոլտ եւ ցածրավոլտ ցանցերը միանգամից եւ մեկ ներդնողի: Դա բացառված է: Հետեւաբար զուգահեռը տեղին չէ:

1992-95 թթ. կվերադառնանք հետեւյալ դեպքերում՝ եթե իջնի վճարումների կարգապահությունը, կրկնվեն շրջափակումները եւ էներգակիրների սուր դեֆիցիտ առաջանա: Դա կարող է լինել նաեւ ֆորսմաժորային (բնական աղետ, պատերազմ եւ այլն) դեպքերում:

- Այդ դեպքում ինչպե՞ս եք բացատրում ԲԷՑ-երի սեփականաշնորհման հարցի շուրջ բարձրացված նման աղմուկը:

- Առաջինը Հայաստանում քաղաքական կուսակցությունները հիմնականում ձեւավորվում են պրագմատիկ եւ անհատական գործոնների շուրջ եւ ցավոք, չեն խմբավորվում քաղաքական նպատակների շուրջ: Երկրորդ՝ աջակողմյան կուսակցությունները միասնական չեն ձախակողմյան պոպուլիստական շատ ակտիվ քարոզչության պայմաններում: Երրորդ՝ Հայաստանը գտնվում է աշխարհաքաղաքական ալիքների բախման ոլորտում: Դրանք բախվում են նույնիսկ այնպիսի մարտավարական հարցի շուրջ, ինչպիսին է ԲԷՑ-երի սեփականաշնորհումը: Ընդգծում եմ՝ մարտավարական, այլ ոչ թե ռազմավարական հարցի: Այստեղ խոսքն ընդամենը ցածրավոլտ ցանցի, այսինքն՝ սպասարկման ոլորտի մասին է: Պետք է փաստենք նաեւ, որ հասարակության մտայնությունը եւ քաղաքական ակտիվ ուժերի դիրքորոշումը սոցիալիստական են: Դրանից օգտվելով՝ որոշակի շրջանակներ անհարկի քաղաքականացնում, գոռեկացնում են հարցը: Հաջորդ հանգամանքն այն է, որ մեր բնակչությունը զերզգայուն է էլեկտրականության սպառման հարցում: Դա հասկանալի է: Մենք բոլորս տեսել ենք 1992-95 թթ. ճգնաժամը: Այդ փաստից եւս օգտվում են վերոնշյալ շրջանակները:

- Պրն Մարջանյան, ի՞նչ է էներգետիկ ռազմավարական կենտրոնը:

- «Էներգետիկ ինստիտուտ» պետական ձեռնարկության մասնաճյուղն է: Ստեղծվել է 1994-ին ՏԱՍԻՄ-ի օժանդակությամբ, բայց 1996-ից գործում է ինքնուրույն: Իրականացրել է մի շարք ծրագրեր կապված ցանցերում կորուստների, վերականգնվող էներգետիկայի, ատոմային էներգետիկայի եւ ոլորտին վերաբերող այլ հարցերի հետ:

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

Եկեք Իրանի հետ առևտրատնտեսական կապերը զարգացնենք

Հայաստանի գործարարներին առաջարկում է Հրանտ Վարդանյանը՝ մատնանշելով իր փորձը

Հայ-իրանական առևտրատնտեսական կապերը, որոնք սկիզբ են առել ՀՀ անկախացումից ի վեր, հաստատուն են, ամրագրված միջոցառումներով ամենաբարձր մակարդակի պայմանագրերով ու համաձայնագրերով, սակայն դեռևս բավարար չեն՝ հաշվի առնելով այդ երկրի հետ Հայաստանի ուղղակի տրանսպորտային կապը, փոխադարձ հետաքրքրությունները ու շահագրգռությունները (հատկապես իրանական կողմից) եւ էլի շատ հանգամանքներ: Այս կարծիքին է հանգել «Գրանդ» հոլդինգի նախագահ Հրանտ Վարդանյանը, վերջերս գործնական այցով մոտ մեկ շաբաթով գտնվելով Իրանի Ասրպատական նահանգում ու այցելելով տեղի արդյունաբերական գրեթե բոլոր ոլորտների խոշոր ձեռնարկություններ, հյուրընկալվելով նահանգապետ Մահամեդ Զադեի, Թավրիզի քաղաքապետի կողմից, հանդիպելով տեղի գործարար շրջանակների հետ: Ասրպատականի նահանգն արդեն վաղուց է, ինչ միայն պարսկական գորգերի արտադրության երկրամասից վերածվել է հզոր արդյունաբերական կենտրոնի. հիմնականում տեղական ներդրումներով (հումքային հարուստ ռեսուրսների շնորհիվ) այստեղ հիմնվել են եվրաչափանիշներով, բարձր զարգացած տեխնոլոգիաներով արտադրություններ, հզոր արտադրական համալիրներ, որոնք միասին տալիս են ԻԻՀ ամբողջ արդյունաբերական արտադրանքի մոտ 17 տոկոսը: Ըստ պրն Վարդանյանի, ոչ միայն Ասրպատականի, այլեւ Իրանի շուկայի հնարավորություններն ու համագործակցության հեռանկարները դեռեւս հասկացված չեն, չնայած մինչեւ այժմ Հայաստանում կազմակերպվել են իրանական ապրանքների 7 ցուցահանդեսներ, կազմակերպվել են բազմաթիվ բիզնես-համաժողովներ, գործարարների խմբերի փոխայցելություններ, սակայն ոչ մի կոնկրետ արդյունք դեռ մինչեւ հիմա չի արձանագրվել: «Անհրաժեշտ է ճիշտ օգտագործել Իրանի հետ տնտեսական հարաբերությունների հեռանկարները, առկա իրավիճակը, ներուժը, եւ արդյունքները ակնհայտ կլինեն», պնդում է Հ. Վարդանյանը՝ ասվածը աղացուցելով սեփական փորձով: Արդեն մոտ 5 տարի աշխատելով իրանցիների հետ, պրն Վարդանյանն, ի հեճուկս այն պնդումների, թե նրանց հետ աշխատելը որոշ բարդություններ ունի, պնդում է լրիվ հակառակը: Այո՛, իրանցի գործարարը այնքան էլ ազատ չէ, քանի որ երկրում դեռեւս մեծ է պետական վերահսկողությունն ու տնտեսության մեջ պետությունն ունի դեռեւս շատ մեծ դերակատարություն, սակայն երբ նա սկսում է համագործակցել, աշխատում է ամենայն հետեւողականությամբ ու պատասխանատվությամբ:

«Ինչով բացատրել իրանական ապրանքների նահանջն ու հեղինակության անկումը հայաստանյան շուկայում», «Ազգի» հարցին ի պատասխան պրն Վարդանյանը մեջբերեց Թավրիզի քաղաքապետարանում արված մեկնաբանությունը. «Հայ առեւտրականներն ու ներմուծողները ամենաանորակ ու էժան ապրանքներն են պատվիրում ու ներմուծում Հայաստան, թերեւս գերշահույթներ ստանալու նպատակով»: Իրականում այն, ինչ մինչեւ հիմա վաճառվել է Հայաստանում, հիմնականում մանր ձեռնարկությունների արտադրանքն է, մինչդեռ Իրանում կա բարձրորակ արտադրանք:

Ի՞նչ է առաջարկում իրանական կողմը

Հ. Վարդանյանին են փոխանցվել բազմաթիվ բիզնես-առաջարկներ: Օրինակ, իրանա-գերմանական մի բիզնես ծրագրով առաջարկվում է Հայաստանում հիմնել զովացուցիչ ըմպելիքների համատեղ արտադրություն: Ըստ որում՝ «Կուլագ շագ» գործարանի կողմից այդ առաջարկությունը վաղուց է եղել՝ հայկական կոնցեռնրասներով հյութերի արտադրության մասին, սակայն, մինչ այժմ հայաստանյան համապատասխան խմիչքարտադրողների կողմից արձագանք չի եղել: Օրերս սպասվում է նաեւ «Սափունջի» օճառի ու այլ լվացող նյութերի արտադրության ձեռնարկության ներկայացուցիչների այցը Հայաստան՝ այստեղ համատեղ արտադրություն կազմակերպելու առաջարկությամբ: Արժանահիշատակ է նաեւ Իրանում հայկական ծխախոտահումքով համատեղ ձեռնարկության մասին ընթացքի մեջ գտնվող նախագիծը: Ըստ պրն Վարդանյանի, դա ամենեւին էլ չի խանգարի Իրանի շուկայում հայկական սիգարետների իրացմանը, քանի որ վերջերս սկսված արտահանումները վերաբերում են միայն բարձրակարգ սիգարետներին, իսկ վերոհիշյալ ձեռնարկը վերաբերում է համեմատաբար ցածրորակ սիգարետներին: Ի դեպ, մի հետաքրքիր փաստ (որին Հ. Վարդանյանն իբրեւ տեղական արտադրող հրավիրում է հայրենի կառավարության ուշադրությունը)՝ որոշ արտադրատեսակների նկատմամբ պետությունը սահմանում է քվոտաներ՝ հաշվի առնելով տեղական արտադրանքով շուկայի հագեցվածությունը: Նույն տրամաբանությամբ Իրանի ներմուծման քաղաքականությունը հստակ ի նպաստ տեղական արտադրողի է, մի կողմից մաքսերն են բարձր, մյուս կողմից՝ բարդացված է ներմուծումների լիցենզավորումը, ու, չնայած դրան, «Գրանդ տրբակոյի» նախագահին հաջողվել է բանակցություններով հասնել նրան, որ «ԳՏ»-ին տրվի առաջին օրինական լիցենզիան՝ ծխախոտ ներմուծելու վերաբերյալ: Արդեն հստակեցվել են նաեւ հայկական լամպերի ներմուծման չափերը. սահմանված տարեկան 50 մլն քվոտայից մոտ 20 մլն-ը պետք է ներմուծվի Հայաստանից: Այս առումով պրն Վարդանյանն ունի մեկ այլ հետաքրքիր նորություն՝ Թավրիզում, ամենայն հավանականությամբ, կսկսվի լամպերի համատեղ արտադրությունը:

Իրանում լամպերի հավաքման հայ-իրանական արտադրամաս

Թավրիզում գտնվող լամպերի արտադրության մի արտադրամասի հիման վրա, որն այժմ չի աշխատում, նախատեսվում է ստեղծել լամպերի համատեղ արտադրություն՝ իրանական հոսքագծերով ու հայկական կիսաֆաբրիկատներով: «Գրանդ սանի» մասնագիտական գնահատականներից հետո կհստակեցվեն արտադրության հետ կապված առավել կոնկրետ հարցերը: Ի հեճուկս «դեղին մամուլի» պրն Վարդանյանը հատուկ շեշտեց այդ գործարքի մասին, որն, ըստ նրա, կարող է դառնալ հայ-իրանական համագործակցության ամենավառ օրինակը, նաեւ ապացույցը, որ «Գրանդ սան»-ում ոչ թե ներմուծվում են կիսաֆաբրիկատներ (եւ գործարանը սոսկ հավաքող ձեռնարկություն է), այլ՝ հակառակը: Համատեղ արտադրամասի տարեկան թողունակությունը կլինի 10-15 մլն: Ինչ վերաբերում է լամպերի գործարանի վերագործարկման ընթացքի մասին մեր հարցին, «Գրանդ սանի» նախագահը հարկ համարեց միայն կարճ գնահատել. «Ամեն ինչ ընթանում է ըստ բիզնես-ծրագրի, առայժմ լուրջ խոչընդոտներ չկան, փոխարենը կան լուրջ ձեռքբերումներ»: Կան նույնիսկ չնախատեսված ձեռքբերումներ, օրինակ, Իրանի շուկա արտահանումները (ոչ միայն լամպեր, այլեւ՝ ծխախոտ ու քաղցրավենիք), որոնց ծավալների (քվոտաների) չափը կճշտվի առաջիկայում: «Գրանդ սանի», ինչպես նաեւ «Գրանդ» հոլդինգի մասին մանրամասները Հ. Վարդանյանը կտեղեկացնի իր առաջիկա ասուլիսում, որի ժամանակ, ինչպես խոստացավ, չեն բացառվում նաեւ կտրուկ հայտարարությունները:

ԳԱՅԱՆԵ ՄՈՒՐՈՅԱՆ

Չեռնոբիլի աղետի 15-րդ տարելիցի առիթով

1986 թ. ապրիլի 25-ի լույս 26-ի գիշերամուտին տեղի ունեցավ անցած դարի ամենաահավոր տեխնածին վթարներից մեկը:

Չեռնոբիլի ատոմական էլեկտրակայանի ռեակտորներից մեկն էլեկտրատեխնիկական բնույթի փորձարկման ժամանակ դուրս եկավ սպասարկող անձնակազմի հսկողությունից, սացավ անկառավարելի վիճակ:

Ակնթարթների ընթացքում ջերմաստիճանը բարձրացավ անհեւեւակայելի չափերով: Վառելիքի ջերմաստիճանը հասավ մինչեւ 2000-2500 աստիճան: Այնուհետեւ տեղի ունեցավ այն, ինչը մասնագետներն անվանում են ռեակտորի ջերմային պայթյուն՝ իր սարսափելի հետեւանքներով:

Աշխարհը շփոթվեց: Ակնհայտ դարձավ, որ «խաղաղ» ատոմը նույնպես ընդունակ է ավերիչ դերակատարման:

Առաջ եկավ հարցերի մի սպար շարան: Հրաժարվե՞լ, թե՞ հարազատ մնալ միջուկային էներգետիկայի զարգացման մինչ այդ կանխանշված ուղղությանը: Ինչպե՞ս վարվել գործող ատոմակայանների հետ, ապահովել բնակչության ճառագայթային անվտանգությունը, կազմակերպել խոշորամասշտաբ աղետներին դիմակայումը:

Ժամանակի ընթացքում նշված հարցերը գտան իրենց պատասխանները, ձեռնարկվեցին միջոցառումներ, ստեղծվեցին համապատասխան պետական կառույցներ: Հատկապես չեռնոբիլյան աղետի պատճառների բացահայտման նպատակով կատարվեցին երկարատեւ ու մանրազնին վերլուծություններ, քաղվեցին դասեր:

Աղետը տեղի էր ունեցել անձնակազմի կողմից շահագործման ու անվտանգության կանոնների իրար հաջորդող կոպիտ խախտումների պատճառով, ինչը հետեւանք էր ընդհանրապես չեռնոբիլյան ԱԷԿ-ում անվտանգության ցածր մակարդակի:

Չեռնոբիլի դասերն առանձնահատուկ նշանակություն ունեն Հայաստանի համար, քանի որ ամբողջ տարածաշրջանում մենք միակ երկիրն ենք, որը կիրառում է էլեկտրականության արտադրման միջուկային տեխնոլոգիա:

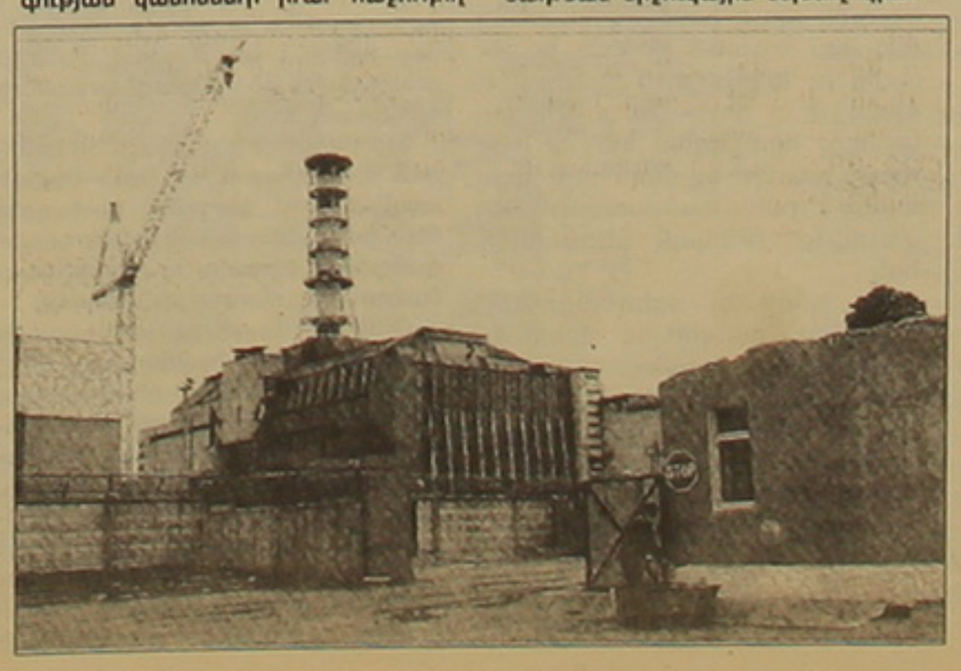

Ցավոք, Չեռնոբիլի առաջին արձագանքը մեր հասարակության խուճապն էր՝ իր տխուր հետեւանքներով: Հայաստանցիներս գնացինք ամենապարզունակ ու դյուրին, սակայն ոչ հեռատես ճանապարհով: 1989 թ. փակեցինք Մեծամորի ատոմակայանը՝ զրկվելով ամենակայուն ու համեմատաբար էժան էներգիայի աղբյուրից: Եվ եթե այսօր, տարբեր շարժառիթներով, շահարկվում է վերահաս էներգետիկ ճգնաժամի «ձեռակերտ» լինելու հանգամանքը, համարձակություն ունենանք խոստովանելու, որ հայ հասարակությունն այստեղ անմասն չէ:

Կյանքը շատ դաժան, բայց եւ ուսանելի դաս տվեց: Մթից ու խավարից դուրս գալու համար գերագույն ճիգերով միայն հաջողվեց վերականգնել Մեծամորի ԱԷԿ-ի հզորության ընդամենը կեսը: Իրականացվել ու իրականացվում են կայանի անվտանգության ու հուսալիության աստիճանի բարձրացմանն ուղղված լուրջ միջոցառումներ:

Այդուհանդերձ ատոմակայանը մնում է ատոմակայան՝ բացառիկ ռիսկի օբյեկտ: Չեռնոբիլի դասերը պարտադրում են ատոմակայան ունեցող երկրներին ունենալ իմացության այլ մակարդակ ու պատասխանատվության այլ աստիճան:

Այո, շնորհիվ հմուտ ու արհեստավարժ մասնագետների, արդեն որերորդ տարին մենք ընդունակ եղանք սանձահարելու ատոմը, սեփական ուժերով յուրացնելու ու շահագործելու չափազանց բարդ համարվող բարձր կարգի ժամանակակից միջուկային տեխնոլոգիա, ինչը դեռեւս հաստատ չէ մեր հարեւաններին:

Առավել եւս տարակուսելի է, որ այդ նույն մասնագետները, կրելով ամենօրյա ահռելի պատասխանատվություն, ամիսներով չեն վարձատրվում: Նշվածն անկասկած դուրս է գալիս սոցիալական անարդարության շրջանակներից ու անմիջականորեն առնչվում է բնակչության անվտանգությանը բառիս բուն եւ ամենախիստ առումով:

Ցանկացած ատոմակայանի անվտանգությունը պայմանավորող գործոնների համալիրում աշխատակազմի պրոֆեսիոնալիզմը, նրա անվտանգ աշխատելու հմտությունն ու մոտիվացիան կարեւորագույններից են:

Հեռու եմ պատեհ թե անպատեհ պատրվակով կառավարության բանջարանոցը քար նետելու ցանկությունից: Բայց առիթը ծայրաստիճան բացառիկ է ու մտահոգիչ: Մենք իրավունք չունենք նույնիսկ կողմնակիորեն նպաստելու ատոմակայանի անվտանգության աստիճանի նվազեցմանը, եթե չասենք ավելին:

ՌԱՖԻԿ ՄԻՐԻԶԱՆՅԱՆ

ՖՐԱՆՍԱՀԱՅ ՄԱՄՈՒԼ

Այսօրվա Թուրքիան եւս հանցավոր է

Լիոնում լույս տեսնող «Ֆրանս-Արմենի» հանդեսի մարտյան համարում մի շարք նյութեր են զետեղված Հայ դատի եւ Հայոց ցեղասպանության վերաբերյալ: Մասնավորապես անդրադառնալով «Խպրի» վերլուծական ամսագրի հունվարյան համարում տպագրված Օլիվիե Աբելի «Թուրքիան Եվրոպայի շեմին» հոդվածին, ֆրանս-հայկական հանդեսը գրում է, որ, հեղինակի կարծիքով, որեւէ երկրի խորհրդարանում Հայոց ցեղասպանության մասին օրենքի ընդունումը «կարող է տեղ չթողնել պատմական որոնումների համար»: Բայց հեղինակը մոռանում է, որ նման օրենքի ընդունումը չի նշանակում պատմական հետազոտությունների շարունակման բացառում (օրինակ՝ հրեաների ողջակիզումը): Բացի դրանից, ցեղասպանությունը ոչ թե սոսկ պատմական փաստ է, այլ ոճիր, ուստի պետք է ոչ միայն ճանաչվի, այլեւ դատապարտության ենթարկվի, ինչը ենթադրում է պետական ապարատի եւ վերազգային կառույցների մասնակցություն:

Ֆրանսիայի Ազգային ժողովում Հայոց ցեղասպանության ճանաչումը զայրացրեց ամերիկացիներին, որոնք այս հարցում հայտնվեցին հետին պլանում: Ղարաբաղի հարցում ԱՄՆ-ը ճնշումներ է գործադրում Հայաստանի վրա, եւ պատահական չպետք է համարել բանակցությունների հերթական փուլի անցկացումը հենց Ֆլորիդայում: «Ֆրանս-Արմենի» ամսագրի խմբագրականում նշվում է, որ Ֆրանսիայում եւս կան Թուրքիայի «դատապաշտպաններ», որոնց թվում են նախկին նախագահ Վալերի Ժիսկար դ'Էստենը, մեկնաբաններ Ալեքսանդր Ադլերը եւ Օլիվիե Աբելը: Իրենց հրապարակումներով նրանք կամա թե ակամա արդարացնում են Թուրքիայի ժխտողականությունը եւ միաժամանակ վիրավորում մարդկային արժանապատվությունը, անարգում միլիոնավոր հայ զոհերի հիշատակը:

Ֆրանսիայում ընդունված օրենքն իրական ուժ կունենա լոկ այն դեպքում, եթե ընդգրկվի երկրորդ աշխարհամարտում մարդկության դեմ գործված ոճիրների ժխտումը դատապարտող Գայսոյի օրենքի շրջանակներում: Խմբագրականում մասնավորապես նշվում է, որ ներկայիս թուրքական պետությունը լիովին պատասխանատու է Հայոց ցեղասպանության հետեւանքների (օրինակ՝ կայքի հափշտակումների ու յուրացումների), ինչպես նաեւ Հայաստանի այսօրվա մի շարք դժվարությունների համար: Եթե Օսմանյան կայսրության եւ երիտթուրքերի կառավարության ժառանգորդ Թուրքիան իրոք ուզում է դառնալ ժողովրդավարական երկիր, ապա պարտավոր է վերջ դնել ժխտողականությանը, պատմականորեն եւ քաղաքական առումներով ճանաչել Հայոց ցեղասպանությունը, վերացնել Հայաստանի շրջափակումը եւ լիարժեք կերպով փոխհատուցել հայ ժողովրդին:

Դ. Ք.

ՄՇԱԿՈՒՅԹ

60-ականների 2-րդ կեսին, երբ տաղանդավոր արվեստագետների մի ողջ ծաղկաբույլ փայլատակեց հայ արվեստի երկնակամարում, անմարելի ցոլանքով եկավ իր անկրկնելի խոսքն ասելու գեղանկարիչ Ռոբերտ Էլիբեկյանը՝ բերելով մաքուր ու ազնիվ (թերեւս ազնվագույն) գեղանկարչությանը հատուկ թանկ ու մշտնջենական որակներ՝ գիտակցաբար եւ ենթագիտակցաբար հրաժարվելով դարի երկաթյա եւ սրընթաց տարածաժամանակային կոնցեպցիաներից, մնալով նախնական գեղեցիկի, մարդկայինի, լուսավորի դասական ու արդիական ընբռնումների սահմաններում: Նրա գեղագիտական մեկնակետը գեղանկարչական դաշտը պարուրող հրաշն է, լուսավոր պահի մշտնջենական գոյատեւումը՝ հարատեւ երկխոսությունը հոգեկան եւ զգայական նուրբ լարերի դաշնությամբ: Արդի համաշխարհային արվեստի գեղագիտական, բարոյաէթիկական ծայրահեղ ապամարդկայնացման սրընթաց գործընթացներում անդառնալիորեն կորսվել են հումանիզմի ընդհանուր սկզբունքները եւ պարզապես հասել ֆիզիոլոգիական աբսուրդի: Հայ նկարիչը խիզախորեն դեմ է դուրս եկել այս ընդհանուր հոսանքին՝ ապավինելով իր ժողովրդի բազմադարյա հոգեկառույցի եւ մարդկային նկարագրի վրա: Քրիստոնեական հավատի, կարեկցանքի, գորովանքի, անանձնականության գեղարվեստական այլակերպումները նրա յուրաքանչյուր նկարի ներքին շերտերում են, անկախ ժանրից ու թեմատիկայից, կատարման եղանակից: Ինքն իր մեջ ապրող եւ ապրեցնող նկարչության այս տեսակը ժամանակակից արվեստի «իզմերի» լաբիրինթոսում կարծես կղզյակի է նման իր անփոխարինելի հրաշալիքներով, լույսի, տարածության եւ ժամանակի յուրօրինակ ընբռնումներով:

Ռ. Էլիբեկյանի ստեղծագործական համակարգում կինը գրեթե առանցքային նշանակություն է ստանում: Այն առկա է ամենուր, ժանրային բոլոր տարատեսակներում: Ամուսնությամբ ստեղծված կնոջ մաքուր նախնական կերպարը դառնում է գեղագիտական կոդ: Իրականի եւ անիրականի սահմաններում նրանք ներգրավվում են Ռ. Էլիբեկյանի գեղանկարչական «բեմադրություններում», սակայն ինքնաբավ չեն, այլ նկարչի տեսլականն արվեստի դաշտում:

Խաղը, թատերայնությունը, պայմանականությունը նկարչի «արյան» մեջ է, նրա էությունական հատկանիշը: Պայմանական բեմը, թատերական ծեւավորումները, առլեկինները, աճպարարները, դիմակահանդեսները, շրջիկ դերասանները, երաժիշտները եւ երաժշտական խմբերը, ինտերիերներում արդուզարդվող եթերային պարմանուհիները՝ սրանք ոչ լրիվ թվարկումն են Էլիբեկյանական թեմատիկայի շրջանակների:

Ինչպես մեր բազմադարյան գեղանկարչության մեջ, գույնն առանցքային ֆունկցիա ունի Ռ. Էլիբեկյանի երփնագրում. այն մերթ եթերային ու թափանցիկ թեթեւություն ունի, ծոխ է ու բազմերանգ, մերթ խիտ ու նյութական, կարծես լույսի ու տարածության խտացում լինի: Գույնի խորությունը, նրա ծավալվող տարածականությունը, տոնային նուրբ հարաբերությունները, պլաստիկ գունապատկերի հմայքը որակական մի նոր աստիճանի են բարձրացնում երփնագրային արվեստը մեզանում: Նկարիչը կարծես կիլիկյան մանրանկարիչների կոլորիտային սկզբունքները վերածեւում է արդիական խնդիրների վրա՝ պահպանելով գույնի վեհաշուք հանդիսավորությունը, վիրտուոզ արտահայտչականությունը, կառուցիկությունը: Եթերային, անյութական, ճերմակին հասնող թափանցիկ տոնայնությունից մինչեւ վառվռուն գունագեղությունն ընկած տարածությունում նկարիչը մեզ է ընծայում կոլորիտային բազմազան, նուրբ մեղեդայնությունից մինչեւ համանվագային հնչեղության գունապատկերներ: Զուր չէր, որ Սինասն իր սիրելի կրտսեր գործընկերոջ ճաշակը դիպուկ կերպով բնորոշում էր որպես

Լուսակիր արվեստի հմայքը

Ռոբերտ Էլիբեկյանի ստեղծագործությունը

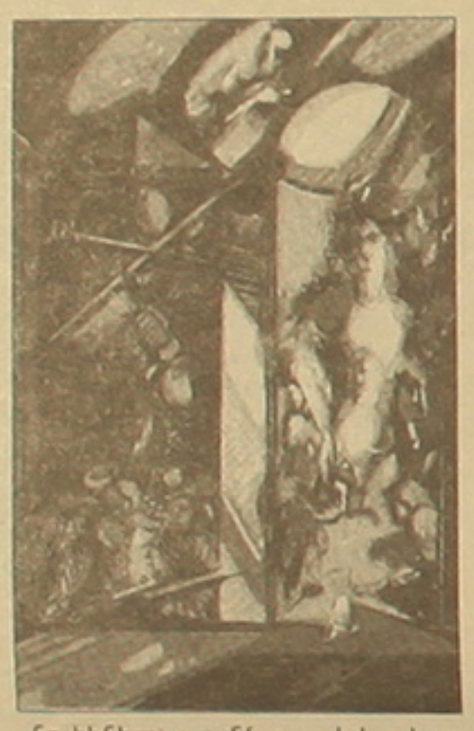

ԱՐՔՈՒՆԻ:

Հայ մանրանկարչության (Կիլիկիա), իտալական վաղ վերածննդի վարպետների, Ալ. Բաժբեուկ-Մելիքյանի, Գ. Յակուլովի գեղանկարչական ավանդներին հավատարիմ, նա ստեղծում է իրենը, զուտ էլիբեկյանական արվեստային աշխարհը: Գեղանկարչական այդ տարածքում իշխում է բարձր ոգեկանությունը, լուսավոր ու մեղմ թախիծը, անպարագիծ, տիեզերական սերը մարդու եւ աշխարհի հանդեպ, նախախնամության աստվածային լույսը, այն լույսը, որն առեղծվածային կենսունակությամբ անցնում է նկարից նկար:

Արվեստում տաղանդի ֆենոմենը մարդու եզակիության եւ նրա յուրօրինակության հանրագումարի արդյունքն է: Ազգային արմատներից վերաճելով այն ձգտում է հասկանալի դառնալ շատերին, համամարդկային պրոբլեմներ արծարծել, գեղեցիկի, բարու, լույսի անձնական եւ աստվածային գաղտնիքներ բացել ուրիշների առջեւ: Սա է իսկական տաղանդի բարեմասնությունները, հետեւաբար՝ հաղթանակը ժամանակի մեջ, որի պատիվն ըստ արժանվույն տրվել է արդի հայ գեղանկարչության ամենավառ ներկայացուցիչներից մեկին՝ գեղանկարիչ Ռոբերտ Էլիբեկյանին:

ՊՈՂՈՍ ՀԱՅԹԱՅԱՆ

Երկրակենցաղ, շքեղազարդ աշխարհ

Յուրաքանչյուր հայ իր ներսում կրում է երկնակենցաղ, շքեղազարդ աշխարհ, որը ոչ մի կերպ չի համապատասխանում այն իրականությանը, որի մեջ նա գոյատեւում է: Պատճառն այդ աշխարհին համազոր պետություն, հավատականություն չունենալն է՝ անտի ժամանակներից մինչ օրս: Դարեր շարունակ այդ իր աշխարհը հայն իրականություն էր դարձնում հողագնդի տարածքով մեկ:

Հայի այդ աշխարհը ծեւավորվում, երեւակվում է նաեւ հայ արվեստագետների ձեռամբ. մենք ծովեր ունենք, մենք դղյակներ ունենք, մենք քաղաքներ ունենք, մենք կեցվածք ու գեղեցկություն ունենք, մենք հպարտ ու ազնվասիրտ ենք, մենք անցյալն ու ապագան գիտենք, մենք շռայլ ենք ու վեհանձն...

Դուք փորձե՞լ եք մտնել Ռոբերտ Էլիբեկյանի կտավների մեջ, տեղավորվել նրա ստեղծած իրականությունում... Ոչ թե դիտել, ոչ թե մակերեսը գնահատել, այլ ապրել նրանց մեջ... Եվ դուք ձեզ կզգաք այն երկրում, որ շարունակաբար կրում եք ձեր մեջ երկչոտ համեստությամբ:

Էլիբեկյանն ինձ եւս հնարավորություն է տալիս ապրել իր ստեղծած աշխարհում, որ մեր խորքերում պահված հարազատ միջավայրն է, մտնել նրա փողոցները, զրուցել նրա ասպետների հետ, ուրախանալ նրա հտիտների զվարճանքով, մտնել նրա դիցուհիների շուրջպարի մեջ, շնչել նրա թափանցիկ օդը, պերճանալ նրա գունագեղությամբ, ապրել նրա Հայաստանում:

Ռոբերտի ներկայությունն իմ կողքին, մեր ժամանակում, նաեւ դժվար ու ծանր տարիներին, նրա արտացոլանքն իր կտավներում ինձ լույս էր տալիս ու ջերմացնում մութ օրերին եւ ցուրտ գիշերներին:

Ինչո՞ւ ոչ թե հայոց մայրաքաղաքը, այլ Փարի՞զը պիտի դառնար մարդկային շնորհի, բարեկեցության, լույսի ու առաջադիմության կենտրոն: Ինչո՞ւ ոչ թե մենք, այլ ուրիշ երկրների բնակչությունը պիտի հասներ հարյուր միլիոնի: Ինչո՞ւ ոչ թե ուրիշներն են ապաստան փնտրում Հայաստանում, այլ մենք ենք ցրիվ գալիս տարբեր ճամփաներով: Գիտեմ, այս հարցերը դու ես տալիս քո կտավներով, քո գեղագիտությամբ, քո ներշնչանքով, քո սրտի յուրաքանչյուր բաբախյունով... Եվ պատասխանը թեւածում է մեր գլխավերեւում՝ պչրաբարո թռչունի նման, ու ոչ մի կերպ չի հաջողվում մեզ բռնել նրա պոչից:

Եվ փույթ չէ, եթե մենք դեռեւս չենք կարողանում այդ պչրաբարո թռչունի պոչը բռնել, փոխարենը մեզ մեծ հույսն է վերցրել իր թեւերին ու անդադրում տանո՞ւմ է, տանո՞ւմ, եւ դու ու ես ու մեր ընկերները համոզված ենք, որ տեղ պիտի հասնի, եւ տեղն այդ փառավոր է լինելու, արժանվույն մեր ժողովրդի իրական ներաշխարհին:

Քո անձի եւ ստեղծագործությունների մասին ես միշտ եմ հիացմունքով խոսել, հիմա՝ քո 60-ամյակին, պարզապես կրկնում եմ ասածներիս մի չնչին մասը միայն...

Առողջությո՛ւն քեզ, Նկարիչ, մշտական լինի քո ներկայությունը, հայ, ՌՈԲԵՐՏ ԷԼԻԲԵԿՅԱՆ:

ԱՂԱՍԻ ԱՅՎԱԶՅԱՆ

ԹՂԹԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ

Օհան Դուրեանի ղեկավարած Վերդիի «Ռեքվիեմը» անմոռանալի յաջողություն կ'արձանագրէ Լոս Անճելըսի մէջ

Երկուշաբթի, ապրիլի 23-ի երեկոեան Լոս Անճելըսի Միւզիք Սենթրի Թորոբի Չանդլըր օթեւ հանդիսասրահին մէջ «Լարֆ» երաժշտական ընկերակցութեան կազմակերպած համերգը բացառիկ յաջողութիւն արձանագրեց:

Յոտնկայս ծափերով բեմ մտաւ անզուգական խմբավար մաէսթրօ Օհան Դուրեան, որ խոր գիտակցութեամբ Վերդիի հոգեհանգստեան այս երկարաշունչ ստեղծագործութիւնը հրամցուց իր բոլոր նրբերանգներով՝ միաձուլելով 120 հոգինոց երգչախումբն ու նուագախումբը, հոգեխոով պահեր ստեղծելով, ինչպէս նաեւ բարձրագոյն ցասումի պահերը իրենց բարձրակէտին հասցնելով:

Երեկոն նուիրուած էր եղեռնի 86-րդ տարելիցին: Նոյն ժամանակ ազգային բարերար Արշակ Տիգրանեանի մահուան 5-րդ տարելիցին զուգադիպող այս երաժշտական երեկոն կը վայելէր հովանաւորութիւնը տիկ. Էլենոր Տիգրանեանի, որ համերգային կազմակերպութեան ախտանիշներուն համար կատարած էր մեծագումար նուիրատուութիւն:

Մենակատարներն էին Փաւարոտիի անուան մրցոյթի դափնեկիր Քալէն Խոդերեան (Լոս Անճելըս), Փաւարոտիի գնահատանիշին արժանացած Մագդա Մկրտչեան (Երեւան), Եղիշէ Մանուչարեան (Երեւան, այժմ Ամերիկա) եւ Սերգէյ Բարսեղեան (Երեւան, այժմ՝ Ամերիկա):

Աւելի քան 3000 հոգինոց սրահը բերնեբերան լեցուն էր հայ եւ օտար հանդիսականներով, որոնք երկարատեւ, ջերմագին ծափողջոյններով գնահատեցին խմբավարը, երգիչները, նուագախումբը՝ որուն կոնցերտմայսթրն էր հանրայայտ ջութակահար Միհրան Գոճեանը:

Ներկաներուն մէջ կը նշմարուէին Հայաստանի հիւպատոս տէր եւ տիկ. Վալերի Մկրտումեանը, երգահաններ Ալեքսանդր Յարութիւնեանը եւ Կոստանդին Օրբելեանը, ՀՀ մշակոյթի առաջին նախարար, թատերագիր Պերճ Զէյթունցեանը (որ կարեւոր դերակատարութիւն ունեցած էր Օհան Դուրեանի Հայաստան վերադարձին՝ 1991-ին), երգչուհիներ Էլլադա Չախոեանը, Մելանիա Աբովեանը, Արփինէ եւ Էլիզաբէթ Փեհլիվանեանները, Անգինէ Մուրադեանը, մաէսթրօ Վայէ Պարսումեանը, երաժիշտ Արա Սեւանեանը, ինչպէս նաեւ երաժշտութեան դասախօսներ, քաղաքագիտական ներկայացուցիչներ, Լոս Անճելըսի ընդհանուր դասախազ Կենսեթ Հան եւ ուրիշներ:

Ընդունելութեան խօսք առին հանրածանօթ իրաւաբան Ուոլթըր Կարապետեանը, Արշակ Տիգրանեանի մասին խօսք առաւ Բարսեղ Գարթալեանը, իսկ երգիչներն ու Օհան Դուրեանը ներկայացուց «Արմինիոն օրգերվըր» թերթի խմբագիր Օշին Քէշիշեանը: «Լարֆ» ընկերակցութիւնը շնորհակալութիւններով պատուեց մեներգողներն ու խմբավարը, իսկ Տիգրանեան ընտանիքը մասնաւոր մեդալով մը գնահատեց Վայէ Պարսումեանի աշխատանքը:

Ռաֆֆու «Խենթը»՝ անգլերեն

Կիպրահայ համայնքի անկախ, երկլեզվյան «Փարոս» ամսաթերթը հաղորդում է, որ Նյու Ջերսիի Կոմիտասի անվան ինստիտուտի հրատարակությամբ եւ Դոնալդ Աբգարյանի թարգմանությամբ վերջերս օտարազգի ընթերցողին է ներկայացվել հայ մեծագույն վիպասան Ռաֆֆու «Խենթը» պատմական վեպը:

«Ռաֆֆու «Խենթը» մերթ ազգային հավատական կյանքի խորխորատները ցոլացնող լուսարձակ է, որ բացահայտում է դրականն ու ժխտականը հայ մարդու հոգեբանության ու մտայնության մեջ, մերթ էլ ներշնչման հզոր աղբյուր է՝ անարդար ճակատագրի դեմ արիաբար ընդվզելու ու բողոքելու... ազգային-ազատագրական պայքարի հրավեր է, մաքառումի եւ լուսավորության մղիչ ուժ...», գրում է այս առթիվ Երան Գույումջյանը թերթի էջերում:

Հ. Ծ.

ՄՏԱՀՈԳՈՒԹՅՈՒՆ

Ովքե՞ր են մամուլի գրադարանային սրահների հաճախորդները

Սոցիալական առկա պայմաններում, երբ բնակչության զգալի մասի համար խիստ սահմանափակ են ֆինանսական միջոցների տնօրինման հնարավորությունները, եւ ոչ բոլորին է մատչելի ամեն օր թերթեր գնել, թերեւս ավելի է կարեւորվում մամուլի գրադարանային ընթերցասրահների գոյությունը:

Գրադարանների մամուլի սրահներում պարբերաբար մի քանի շաբաթ անցկացնելով՝ կարելի է ուրվագծել մեր հասարակության ընթերցասեր զանգվածի մոտավոր պատկերը, մասնավորապես տարիքային առումով:

Օրինակ, Ազգային գրադարանի աշխատակիցների հավաստմամբ (ինչպես նաեւ՝ սեփական դիտարկումներով) այստեղից օգտվողները մեծամասամբ միջին տարիքն անց են: Իսկ ահա, երիտասարդների հաճախումներն, իրոք, մտահոգիչ են: Վերջիններս հիմնականում ուսանողներ են, որոնք «սիրված» են գրադարան գալ կուրսային աշխատանքների եւ դասախոսների այլ հանձնարարությունների համար:

Պատկերը գրեթե նույնն է Ավ. Իսահակյանի անվան կենտրոնական գրադարանում, որտեղ արդեն ծանոթ մեծահասակ (երբեմն էլ՝ միջին տարիքից ոչ շատ ցածր) այցելուների ընդհանուր ֆոնի վրա հազվադեպ են աչքի ընկնում երիտասարդները:

Այս երեւույթն, իհարկե, կարելի է պատճառաբանել նյութական ու բարոյահոգեբանական ներկա իրավիճակից բխող տարբեր փաստարկներով: Բոլոր դեպքերում ցավալի է, որ զուտ խաչբառային թերթերով եւ ժամանցային ամսագրերով հետաքրքրվող հայ երիտասարդությունը՝ մեր երկրի մոտ ապագայի տերը, անտարբեր է ու անտեղյակ իր շուրջը կատարվող իրադարձություններից:

Մնում է հուսալ, որ նրանց առավել սթափության եւ իրազեկության կկոչեն 21-րդ դարի «պահանջները», ու գրադարանների մամուլի սրահները նախընտրելի կդառնան շատերի համար:

ԱԱԹԵՆԻԿ ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ

Մարզական

ԸՄԲՇԱՄԱՐՏ

Ընդամենը մեկ մեդալ

Բուդապեշտում անցկացված ազատ ոճի ըմբշամարտի Եվրոպայի առաջնությանը մասնակցեցին Հայաստանի վեց ներկայացուցիչներ:

Առավել հաջող հանդես եկավ 54 կգ քաշային Արմեն Մկրտչյանը (Արարատի մարզ, Վեդի), որը դարձավ բրոնզե մեդալակիր: Ատլանտայի օլիմպիական խաղերի փոխչեմպիոնը Հունգարիայի մայրաքաղաքում ավելիին կհասներ, եթե կիսաեզրափակիչում ցավալի պարտություն չկրեր աշխարհամասի ապագա չեմպիոն Գենադի Տուլբեայից (Մոլդովա): Սակայն դրանից հետո Արմենը հավաքեց ուժերը ու երրորդ տեղի համար պայքարում գեղեցիկ ոճով պարտության մատնեց թուրք ըմբիշ Թելման Կուրաշին: Նշենք, որ Մկրտչյանը երկար ժամանակ հանդես էր գալիս թեթեւագույն 48 կգ քաշային կարգում, իսկ քաշային կարգերի փոփոխումից հետո ստիպված էր մրցել իրենից ավելի ծանր մարզիկների հետ: Ինչ խոսք, դա չափազանց դժվար խնդիր է, բայց, ինչպես երեւում է, Արմենը կարողացել է հարմարվել ու լուրջ պայքար մղել նաեւ 54 կգ քաշայինների հետ:

Բուդապեշտի առաջնությունում վաս հանդես չեկան նաեւ երեւանցի Մարտին Բերբերյանը (58 կգ) եւ մարտունեցի Արշակ Հայրապետյանը (63 կգ). երկուսն էլ հինգերորդ տեղը գրավեցին:

Մեր հանրապետության մյուս երեք ըմբիշները՝ արարատցիներ Արթուր Ղազարյանը (69 կգ), Բագրատունի Բարսեղյանը (76 կգ) եւ վանաձորցի Մամեդ Աղաեւը (85 կգ) չկարողացան բարձր տեղեր գրաւեցնել:

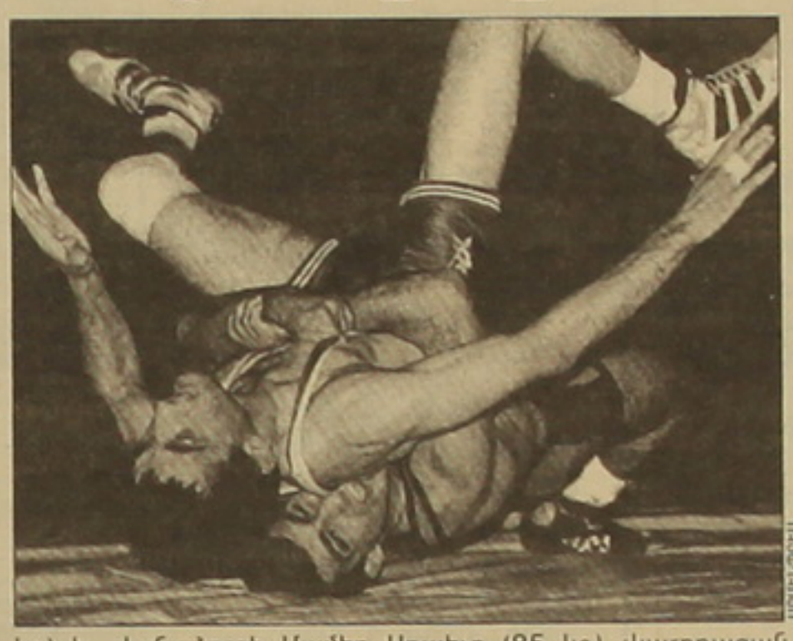

ԱՐՄԵՆ ՄԿՐՏՉՅԱՆ

Բուդապեշտի մրցաւորգն առավել մեծ հաջողություն բերեց Ռուսաստանի ըմբիշներին, որոնք բոլորից շատ մեդալներ նվաճեցին:

ԹԱՆՐԱՄԱՐՏ

Մրցահարթակը հրավիրում է...

Սլովակիայի Տրենչին քաղաքում ընթանում են Եվրոպայի տղամարդկանց 80-րդ եւ կանանց 14-րդ առաջնությունները:

Աշխարհամասի առաջնությունում Հայաստանը ներկայացված է հինգ ծանրորդներով: Մեր հանրապետության պատիվը կպաշտպանեն սպիտակցի Արմեն Ղազարյանը (62 կգ քաշային կարգ), գյումրեցիներ Վարազդատ Վասիլյանը (69 կգ), Հովհաննես Ամրեյանը (77 կգ), Հակոբ Փիլոսյանը (94 կգ) եւ Արմավիրի մարզի Փշատավանի ներկայացուցիչ Գագիկ Խաչատրյանը (85 կգ):

Ցավոք, վերջին մարզումներից մեկի ժամանակ վնասվածք ստացավ եւ Եվրոպայի առաջնությանը մասնակցելուց ստիպված էր հրաժարվել Սիդնեյի օլիմպիական խաղերի բրոնզե մեդալակիր Արսեն Մելիքյանը:

Առաջնությունը կանվանի հավաքականի կազմը

Մեկնարկեց խծուղային հեծանվավազքի հանրապետական առաջնությունը: Այն բաղկացած է հինգ փուլից, երեւանը, Վանաձորը, Աբովյանը, Մասիսը եւ Արմավիրը ներկայացնող 54 հեծանվորդներն ընդհանուր առմամբ կանցնեն շուրջ 600 կմ մրցաշրջանում:

Երեկ անցկացվեց առաջին փուլը՝ անջատ մեկնարկով էջմիածին-Ակնա լիճ 25 կիլոմետրանոց անհատական մրցավազքը: Հաղթեց Սամվել Հովհաննիսյանը, որը մրցաշրջանը հաղթահարեց 32 րոպե 26 վայրկյանում: Երկրորդ եւ երրորդ տեղերը գրավեցին համապատասխանաբար Արսեն Ղազարյանը (32 րոպե 47 վայրկյան) եւ Վահագն Կարապետյանը (32 րոպե 57 վայրկյան):

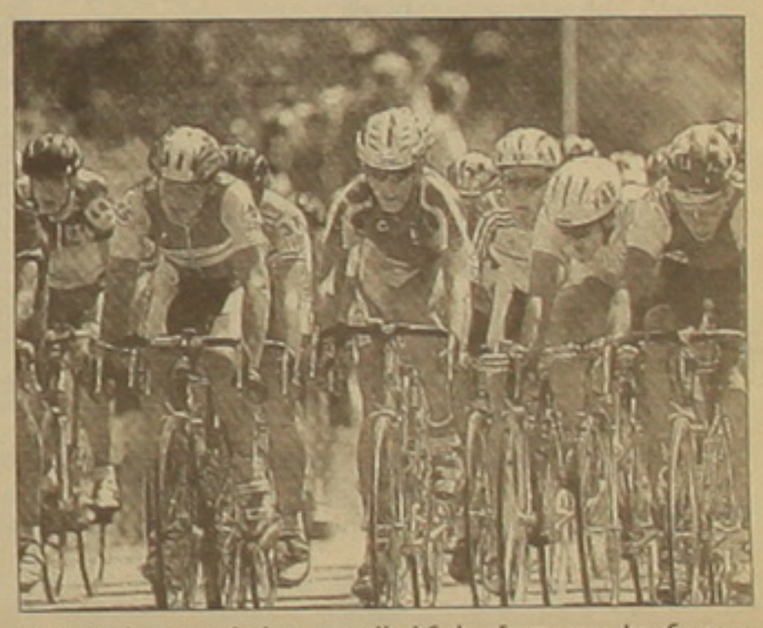

Ինչպես տեղեկացրեց ՀՀ սպորտվարչության մարզաձեւի պատասխանատու Աշոտ Կորկոտյանը, այս առաջնությունն անցկացնելուն մեծապես օժանդակել է նախկին հեծանվորդ, այժմ Մոսկվայում բնակվող Աշոտ Սարգսյանը, որը մարզագույք, պահեստամասեր ու մարզահագուստ է ուղարկել մեր մարզիկներին:

Հայաստանի առաջնությունը, չեմպիոնին անվանելուց բացի, նաեւ ընտրական բնույթ ունի: Նրա արդյունքներով կորոշվի հանրապետության հավաքականի կազմը, որը կմասնակցի Իրանում մայիսի 9-20-ն անցկացվելիք միջազգային մրցումներին:

Նախատեսվում է, որ Հայաստանի ներկայացուցիչները հանդես կգան նաեւ Եվրոպայի (օգոստոս, Ֆրանսիա) եւ աշխարհի (հոկտեմբեր, Պորտուգալիա) առաջնություններին: Ավելացնենք, որ մեր հանրապետության երկու պատանի հեծանվորդներ՝ Սեւաչյա Մարտիրոսյանը եւ Արմեն Ավետիսյանը, մայիսի 7-21-ը մարզումային պարապմունքներ կանցկացնեն Մոսկվայի «Կոլոմնայի» կենտրոնում: Նրանք ընդգրկվել են հեծանվային սպորտի միջազգային ֆեդերացիայի հովանու ներքո ստեղծված տարածաշրջանային կենտրոնում գործող հեռանկարային մարզիկների խմբում, որը գլխավորում է ճանաչված մասնագետ Պավել Վարգաշկինը:

Բաժինը վարում է ՌԱՉՄԻԿ ԱՎԱԳՅԱՆԸ

ԵՌԲՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

«Հայֆի» հաջողությունը

Մայրաքաղաքի «Արաֆ» մարզադահլիճում անցկացվեց մինի ֆուտբոլի մրցաշար, որը նվիրված էր Կարեն Դեմիրճյանի հիշատակին:

Երկրորդ անգամ անցկացվող մրցումներում, որտեղ հանդես էին գալիս 16 կոլեկտիվներ, հաղթող դարձավ «Հայֆը»: Երեւանի Կենտրոն համայնքը ներկայացնող թիմը եզրափակիչում 4-2 հաշվով պարտության մատնեց մայրաքաղաքի մեկ այլ ներկայացուցչի՝ «Ջայնթսին»՝ նրան թողնելով երկրորդ տեղում:

Մրցանակային երրորդ տեղը գրավեց «Գուգարքը» (Լոռի), որը առավելության հասավ «Յունիֆս» (Երեւան) թիմի նկատմամբ:

ԱՐՏՅԵՄԻ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ

Ո՞վ կհաղթի 6 թիմերի մրցաշարում

Իսպանիայի Կաստելոն քաղաքում սկսվել է եվրոպական երկրների մինի ֆուտբոլի չեմպիոնների հերթական մրցաշարը:

Մրցումներին մասնակցում են 6 թիմեր, որոնք բաժանված են երկու խմբի. «Ա» խումբ՝ «Պլայաս դե Կաստելոն» (Իսպանիա), «Ջենձանո» (Իտալիա), «Բակով» (Չեխիա), «Բ» խումբ՝ «Դինա» (Ռուսաստան), «Միտամար» (Պորտուգալիա), «Շառլեռուա» (Բելգիա):

Խմբային խաղերից հետո կիսաեզրափակիչները կանցկացվեն ապրիլի 28-ին, իսկ հաջորդ օրը կորոշվեն չեմպիոնն ու մրցանակակիրները:

Չեմպիոնը Ռուսաստանի հավաքականն է

Ֆինլանդիայում անցկացված տափօղակով հոկեյի աշխարհի պատանեկան առաջնությունում առաջին անգամ չեմպիոնի կոչումը նվաճեց Ռուսաստանի հավաքականը: Ռուսները եզրափակիչում 8-2 հաշվով պարտության մատնեցին Շվեյցարիայի հավաքականին: Երրորդ տեղի համար մրցեցին Ֆինլանդիայի եւ Չեխիայի պատանի հոկեյիստները: Հաղթելով 2-1 հաշվով՝ բրոնզե մեդալները նվաճեցին ֆինները:

Հինգիսը կրկին պարտվեց

Թենիսի կանանց մրցաշարեր անցկացվեցին Չառլսթոնում (ԱՄՆ) եւ Հունգարիայի մայրաքաղաք Բուդապեշտում:

Հատկապես ուժեղ կազմ ուներ Չառլսթոնի մրցաշարը: Եզրափակիչում ամերիկուհի Ջենիֆեր Կապրիատին 6-0, 4-6, 6-4 հաշվով պարտության մատնեց շվեյցարուհի Մարտինա Հինգիսին: Ի դեպ, սա աշխարհի թիվ մեկ թենիսիստուհու նկատմամբ Կապրիատիի երկրորդ հաղթանակն է վերջին ամիսների ընթացքում:

Բուդապեշտի մրցաշարում հաղթեց Մագդալենա Մալեեւա-Բերբերյանը (Բուլղարիա): Վճռական խաղում նա առավելության հասավ Լյուքսեմբուրգի ներկայացուցիչ Աննե Կրեմերի նկատմամբ՝ 3-6, 6-2, 6-4:

Մոնտե Կառլոյում ավարտված «Մասթրս» շարքի խոշոր մրցաշարի հաղթող դարձավ բրազիլացի Գուստավո Կուերտենը: Նա եզրափակիչում երեք խաղափուլում 6-3, 6-2, 6-4 հաշվով առավելության հասավ մարոկկացի Հիշամ Արազիի նկատմամբ:

ԱՐՏՅԵՄԻ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ

ԽԱՉԲԱՌ

ՆԱԽՈՐԴ ՀԱՄԱՐՈՒՄ ՏՊԱԳՐՎԱԾ ԽԱՉԲԱՌԻ ՊԱՏԱՍԽԱՆՆԵՐԸ

Ուղղահայաց

1. Շիշկին: 2. Դիվանյան: 3. Առակ: 4. Մոլ: 7. «Ան»: 9. Աղա: 10. Կին: 13. Ուրան: 14. Լա: 16. Վարկ: 19. Լիմա: 21. Կիրթ: 24. Ռելե: 25. «Աղուշ»: 27. Սուրբ: 28. Արգանդ: 30. Ալազան: 33. Պանտա: 34. Աղտոր: 36. Աշուր:

Հորիզոնական

5. Գիլի: 6. Առնո: 8. Վանա: 11. Աղ: 12. Կու: 15. Նավ: 17. Նոյ: 18. Ալ: 20. Ակր: 22. Նիգ: 23. «Գեռնիկա»: 26. Պրաս: 29. Ապաքաու: 31. Բրել: 32. Շղար: 35. Արա: 37. Աղբ: 38. Պարզ: 39. Շունտ: 40. Աբու: 41. Բու: 42. Տող: 43. Ող: 44. Աղան: 45. «Ար»:

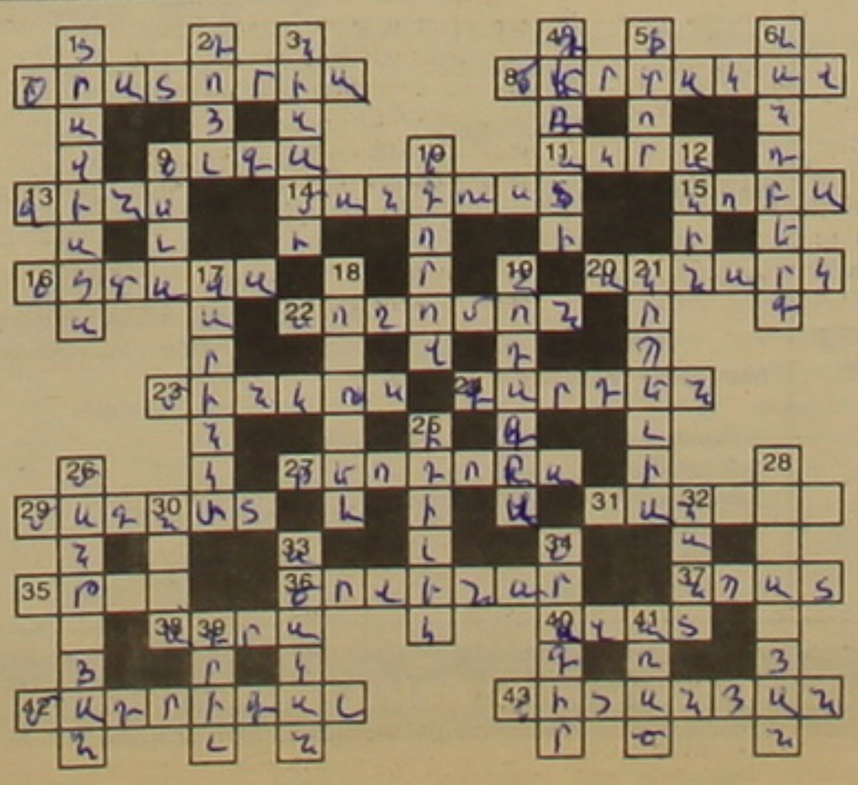

Ուղղահայաց

1. Վերդիի օպերան: 2. Շերլոկ Հոլմսի մասին նոթեր գրողը: 3. Ադրբեջանցի բանաստեղծ («Յոթ գեղեցկուհի», «Լեյլի եւ Մեջնուն»): 4. Մատաղահասակ: 5. Քիմիական տարր: 6. Խորհրդային ֆիզիկոս: 9. Բույսերում կուտակվող ածխաջուր: 10. «Վոսխոդ» տիեզերանավի օդաչու, բժիշկ: 12. Ժողովրդական բանաստեղծ, երգահան: 17. Սունդուկյանի վեպերներ սարքող հերոսուհին: 18. Ռուս թատերագետ: 19. Հոդատաղ: 21. Դելիբի բալետը: 25. Անդորր, ոչնչով չխռովվող երջանիկ կյանք: 26. Հայ մեծահարուստ, բարեգործ: 28. Սփյուռքահայ գեղանկարիչ: 30. Ջրային քաղցկեղ: 32. Քաղաք Ֆրանսիայում: 33. Խոսքի մաս: 34. «Պրոմեթեւս» հեռուստատեսության ծրագիր: 39. Այն համեղ ուտելիքը, որը պատրաստվում է Երեւանի փողոցներում: 41. Կարճ, իմաստալից ասացվածք:

Հորիզոնական

7. Մեծակտավ երաժշտական ստեղծագործություն: 8. Նստվածքային ծագումով կավ: 9. Հերոսուհի «Եվգենի Օնեգին» չափածո վեպում: 11. Գանայի մայրաքաղաքը: 13. Պրակտիկ հագուստ: 14. Վիվեռների ընտանիքի գիշատիչ կաթնասուն: 15. Ստալինի ծածկանուններից: 16. Քաղաք Կանադայում: 20. Գրական ժանր: 22. Մեծ իմաստուն, Իսրայելի թագավորը: 23. «Դոն Կիխոտ» բալետի հեղինակը: 24. Ֆրանսիացի մոդելյոր: 27. Բյուզանդիայի կայսրուհի: 29. Հարուստ կալվածատեր կամ կապիտալիստ: 31. Սպենդիարյանի բալետը: 35. Ազգատոհմ: 36. Գրիգոր Հախինյանի օպերան: 37. Լեռնագագաթ Հայկական լեռնաշխարհում: 38. Քաղաք Հնդկաստանում: 40. Գետ Հայաստանում: 42. Վերածննդի դարաշրջանի աշխարհիկ երաժշտական-բանաստեղծական ժանր: 43. Ֆրանսահայ գեղանկարիչ:

Կազմեց Է. ԱՎԵՏԻՍՅԱՆԸ

ՀԱՄԵՐԳ

Ապրիլի 27-ին, ժ. 19:00, «Արամ Խաչատրյան» համերգասրահում կկայանա Հայաստանի ֆիլհարմոնիկ նվագախմբի համերգը:

Ծրագրում՝

Սերգեյ Ռախմանինով (1873-1943)
Կոնցերտ թիվ 2
Մենակատար՝ Արուս Աճեմյան
Դիրիժոր՝ Էդուարդ Թոփչյան

Լյուդվիգ վան Բեթհովեն (1860-1911)
Սիմֆոնիա թիվ 2
Դիրիժոր՝ Գեւորգ Մուրադյան

Մայիսի 2-ին, ժ. 19:00, «Արամ Խաչատրյան» համերգասրահում կկայանա «Արվեստը մանուկին» խորագրով համերգ՝ նվիրված **մանուկի ազատության համաշխարհային օրվան:**

Համերգին մասնակցում են Հայաստանի ֆիլհարմոնիկ նվագախմբի կամերային անսամբլները:
«Արամ Խաչատրյան» համերգասրահի ճեմասրահում կցուցադրվեն նկարչուհի Սաթիկ Կանդայանի աշխատանքները:

Գեղարվեստական ղեկավար եւ գլխավոր դիրիժոր՝ Էդուարդ Թոփչյան

ՀՖՆ-ի 2000/2001 թթ. համերգաշրջանի հովանավոր՝ AGBU- Հայկական բարեգործական ընդհանուր միություն

Լրացուցիչ տեղեկություններ համար խնդրում ենք զանգահարել 560645 հեռախոսահամարով:

ՀՖՆ-Ի ՏԵՂԵԿԱՏՎԱԿԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆՈՒՄ ՏՈՒՐԻԶՄԻ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

Էրեբունի հյուրանոցի III հարկում տրամադրվում են աշխատասենյակներ վարձակալման կարգով: Ցանկացողները դիմեն 58-54-66, 56-16-21 հեռախոսահամարներով:

ONIX GENERAL COMPANY

«ՕՆԻՔՍ» ՓԲԸ-Ն առաջարկում է

- *Վարձակալական սկզբունքով տրամադրում է շինարարական կաղապարներ (опалубка), ցանկացած կառույցի համար:*
- *Նախագծային եւ շինարարական ինժեներինգ:*
- *Միջնորդային ծառայություններ շինարարությունում:*

Հասցեն՝ Արցախի 55,
հեռ. 47-46-12, 57-19-51, 40-52-80,

«Կառուցե՛նք միասին»

YEREVAN-PARIS-LYON
SABERATOURS-SEVAN
ՍԱԲԵՐԱՏՈՒՐ-ՍԵՎԱՆ
ԵՐԵՎԱՆ-ՓԱՐԻԶ-ԼԻՈՆ

Ավիատոմսեր եւ տուրիզմ

«Սաբերատուր-Սեւան»
ճամփորդական գործակալությունն առաջարկում է.

- ***Ավիատոմսեր Երեւանից ուղիղ չվերթերով***

ARMENIAN AIRLINES swissair KLM BRITISH AIRWAYS АЭРОФЛОТ

տանգիս խաղաքներով ցանկացած ուղղությամբ եւ ընկերությամբ: Փարիզի օդանավակայանում Ձեզ կդիմավորի մեր գրասենյակի ներկայացուցիչը եւ կհոգա Ձեր բոլոր հոգսերը՝

- ***Գնացքի տոմսեր Եվրոպայում***
- ***Հյուրանոցների ամրագրում Հայաստանում եւ արտասահմանում***
- ***Բժշկական ապահովագրություն***

375010, ք. Երեւան, Վարդանանց 10
Հեռ. (3741) 52 54 48, 52 85 48, ֆաքս (3741) 56 40 30
E-mail: sabera@arminco.com

For Your Internal News of Armenia
Log on to www.azg.am
In English, Russian,
Armenian and Turkish

AUSTRIAN AIRLINES

Ամեն երկուշաբթի եւ ուրբաթ օրերին Ավստրիական ավիաուղիները իրագործում են ուղիղ չվերթ **Երեւան-Վիեննա եւ աշխարհի 130 քաղաքներ:**

Հասցեն՝ Ամիրյան 1, «Արմենիա» հյուրանոց
հեռ. 59-99-51, 59-99-52

ԼՈՒԾԱՐՎՈՒՄ Է

Սպանդարյանի շրջանում գտնված «Լուսաբաց» արտադրական կոոպերատիվը, վկայական N01Ա-001495, գրանցման N286.080.00181

ԼՈՒԾԱՐՎՈՒՄ Է

Խորհրդային շրջանում գտնված «Դարաքաս» արտադրական կոոպերատիվը, վկայական՝ 01Ա N000035, գրանցման N282.080.00014

ԼՈՒԾԱՐՎՈՒՄ Է

Սպանդարյանի շրջանում գտնված «Արքուր» ՍՊԸ-ը, վկայական՝ 01Ա N002828, գրանցման N286.110.003441:

Ձեւ N1

ՀԱՇՎԱՊԱՀԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵԿՇԻՌ
առ 1 հունվարի 2001 թ.

Կազմակերպության անվանումը	**«Սոխուագույն արագիլ»**	
Գործունեության հիմնական տեսակը՝	խաղատուն	
Պետական ռեգիստրում գրանցման համարը՝		286.11001642
Հարկ վճարողի հաշվառողական համարը՝		02511082
Չափի միավորը՝		հազար դրամ
Հասցեն՝	Մոսկովյան 31	

ԱԿՏԻՎ	տող	տարեսկզբին	տարեվերջին
I. Ոչ ընթացիկ ակտիվներ			
1. Նյութական ակտիվներ			
Հիմնական միջոցներ - մնացորդային արժեք	010	35569	35.569
Ընդամենը 1 ենթաբաժնով	080	35569	35.569
II. Ընթացիկ ակտիվներ			
2. Կարճաժամկետ դեբիտորական պարտքեր			
Հաշվարկներ տրված կանխավճարների գծով	270	112	112
Հաշվարկներ բյուջեի հետ	310	182	
Ընդամենը 2 ենթաբաժնով	390	244	112
4. Դրամական միջոցներ			
Դրամարկղ	410	1	1
Ընդամենը 4 ենթաբաժնով	470	1	1
Ընդամենը II ենթաբաժնով	480	245	113
ՀԱՇՎԵԿՇԻՌ	490	35864	35682

ՊԱՍԻՎ	տող	տարեսկզբին	տարեվերջին
I. Սեփական կապիտալ			
Կանոնադրական կապիտալ	500	35.619	35619
Հաշվետու տարվա շահույթի օգտագործում	560	X	(19726)
Հաշվետու տարվա վնաս	570	X	(1498)
Նախորդ տարվա վնաս	580	(1041)	
Նախորդ տարվա չօգտագործված զուտ շահույթ (վնաս)	600	(1085)	2557
Ընդամենը I ենթաբաժնով	620	33.493	16952
III. Կարճաժամկետ պարտավորություններ			
1. Կարճաժամկետ կրեդիտորական պարտքեր			
Հաշվարկներ բյուջեի հետ	820	157	18000
Հաշվարկներ շահաբաժինների գծով	860		620
Հաշվարկներ տարբեր կրեդիտորների հետ	870	110	110
Նպատակային ֆինանսավորում եւ մուտքեր	890	2104	
Ընդամենը 2 ենթաբաժնով	910	2371	18730
3. Կարճաժամկետ պասիվներ			
Ընդամենը III բաժնով	960	23771	18730
ՀԱՇՎԵԿՇԻՌ	970	35864	35682

Ձեւ N2

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Անվանումը	տող	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ տարվա նույն ժամանակաշրջան
Արտադրանքի, աշխատանքի, ծառայությունների իրացումից զուտ հասույթ	010		1013
Իրացված արտադրանքի, աշխատանքի, ծառայության արտադրակ. ինքնարժեք	020	(1498)	(1196)
Իրացված ապրանքի արժեք	050	(1498)	(856)
Համախառն շահույթ (վնաս)	080	(1498)	(1041)
Գործառնական գործունեության արդյունքը՝ շահույթ	140	(1498)	(1041)
Հաշվետու ժամանակաշրջանի շահույթ	190	(1498)	(1041)
Զուտ շահույթ (վնաս)	220	(1498)	(1041)

Ձեւ N3

ՍԵՓԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼԻ ՈՐՈՇ ՀՈԴՎԱԾՆԵՐԻ ՇԱՐԺԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Անվանումը	տող	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ տարվա նույն ժամանակաշրջան
1. Կանոնադրական կապիտալ			
Կանոնադրական կապիտալի տարեսկզբի մնացորդը	010	35619	35619
Կանոնադրական կապիտալի մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	090	35619	35619
4. Չբաշխված շահույթ			
Չբաշխված շահույթի մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	400	2557	452

Ձեւ N4

ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՀՈՍՔԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Ցուցանիշի անվանումը	տող	Գումար	դրամարկղ դրամ	Այդ թվում բանկային հաշիվներ արտարժույթ	դրամ եք.
Դրամական միջոցների տարեսկզբի մնացորդը	010	1	1		
Գործառնական այլ գործունեությունից	070	620	620		
Ընդամենը գործառնական գործունեությունից մուտքեր	080	620	620		
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների ելքեր					
Կատարված աշխատանքի, մատուցված ծառայության դիմաց	110	274	274		
Վճարումներ բյուջե	160	346	346		
Գործառնական գործունեությունից զուտ դրամական հոսքեր	190	620	620		

Ձեւ N5

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԿԻՑ ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

1. Հաշվապահական հաշվեկշռին կից ծանոթագրություններ

1. Հիմնական միջոցներ

Ցուցանիշի անվանումը	տող	Տարեսկզբի մնացորդը	Մուտքագրվել է	Ելքագրվել է	Տարեվերջի մնացորդը
Շենքեր -մնացորդային արժեք	020	35569			35569

6. Դեբիտորական եւ կրեդիտորական պարտքեր

Ցուցանիշի անվանումը	տող	Տարեսկզբի մնացորդը դեբետային	կրեդիտային	Շրջանառություն դեբետ	կրեդիտ	Տարեվերջի մնացորդը դեբետային	կրեդիտ
Հաշվարկներ տարբեր դեբիտորների եւ կրեդիտորների հետ -երկարաժամկետ	470		110				110
Ընդամենը -երկարաժամկետ	530		110				110

9. Հաշվարկներ բյուջեի հետ

Ցուցանիշի անվանումը	տող	Տարեսկզբի մնացորդը	Հաշվարկվել է	Մարվել է	Տարեվերջի մնացորդը
Հողի հարկ	730	157	189	348	-
Ընդամենը	800	157	189	346	-

Փաստացի շահութահարկի հաշվարկ

1. Հաշվետու տարվա ֆինանսական արդյունքների հանրագումարը ըստ հաշվապահական հաշվառման տվյալների ա) շահույթ 0100
բ) վնասը 0101 (1498)

3. Հաշվետու տարվա ֆինանսական արդյունքների հանրագումարը շահութահարկի հաշվարկման նպատակով կատարված ավելացումներով հանդերձ 0300 (1498)

7. Հարկվող շահույթը 0700 (1498)

@rminco Global Telecommunications
Ինտերնետ ծառայություններ «ԻՆՏԵՐՆԵՏ» ստաբարանում: Խանջյան 50: Հեռ. 575823:

«Գինդ» տպագրատուն, Երեւան, Բագրատունյաց 70ա Գրանցման թիվ 65. Դասիլ 69150. Տպաքանակը՝ 3000 Ստորագրված է տպագրության՝ 25. 04. 2001 Գինը՝ 100 դրամ